

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2015.12.2.
COM(2015) 625 final

2015/0281 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

**a terrorizmus elleni küzdelemről, valamint a terrorizmus elleni küzdelemről szóló
2002/475/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról**

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A terrorcselekmények jelentik az egyik legsúlyosabb megsértését az emberi méltóság, a szabadság, az egyenlőség és a szolidaritás, valamint a mindenkit megillető emberi jogok és alapvető szabadságok egyetemes értékeinek, továbbá az egyik legsúlyosabb támadást a demokrácia és a jogállamiság elvei ellen, amelyek az Európai Unió alapját képezik. Fontos, hogy megfelelő eszközök álljanak rendelkezésre az uniós polgárok és az Unióban élő valamennyi ember védelme érdekében, és hogy a jogsértések ellen hatékony és arányos módon lépjenek fel, amely megfelelő az Uniót fenyegető veszélyek leküzdéséhez, ugyanakkor megőrzi a társadalomban érvényesülő sokszínűséget, megkülönböztetésmentességet, toleranciát, igazságosságot, szolidaritást és jogegyenlőséget.

Az elmúlt években növekedett és átalakult a terrorista veszély. A Bizottság „Az európai biztonsági stratégia” című közleményében¹ prioritásként azonosította a terrorizmus elleni uniós keret korszerűsítését, és bejelentette, hogy ezen új kihívások kezelése érdekében szándékában áll az e területen meglévő büntetőjogi jogszabályok naprakésszé tétele. A Bizottság a 2016. évi munkaprogramjában² bejelentette a terrorizmusról szóló kerethatározat módosítására irányuló jogalkotási javaslatot, mivel a tagállamok egyrészt azzal az egyre jobban terjedő jelenséggel szembesülnek, hogy terrorizmus céljából egyre többen utaznak külföldre, másrészt azzal a veszéllyel, amit e személyek visszatérése jelent.

E személyekre gyakran „külföldi terrorista harcos”-ként hivatkoznak. Maga a jelenség nem újkeletű, azonban minden korábbinál többen utaznak konfliktusövezetekbe – különösen Szíriába és Irakba –, hogy ott terrorista csoportok oldalán harcoljanak vagy kiképzést kapjanak. Az Európai Unióban a terrorizmus helyzetével és alakulásával foglalkozó legutóbbi Europol-jelentés (TE-SAT)³ elemzése azt mutatta, hogy a jelenség jelenleg is terjed: 2014 végéig az Unióból a konfliktus sújtotta területekre utazó személyek teljes száma a becslések szerint meghaladta a 3000 főt, és az értékelések szerint mostanra elérte az 5000-et. A jelentések szerint ugyanakkor néhány tagállamban emelkedett a visszatérők száma. A tagállamok jelentése szerint ez a biztonságra nézve jelentős veszélyt hordoz magában.

Amint azt az Europol hangsúlyozta: *„jóllehet a visszatérő harcosoknak esetlegesen csak kis része lehet elkötelezett amellett, hogy az Unióban támadásokat hajtson végre, a konfliktusövezeteket megjáró személyek továbbra is fokozott veszélyt jelentenek valamennyi uniós tagállam számára. A visszatérő harcosok a kapcsolatokon felül harci és operatív tapasztalatot is szerezhettek – és ebből következően képesek lehetnek hatásosabb, illetve többszörös támadások elkövetésére –, és valószínűleg példaképként szolgálnak a hasonló gondolkodású fiatalok számára. Továbbá az is lehetséges, hogy akik nem vesznek részt a támadások megszervezésében, azok ehelyett esetleg mások radikalizálásával és toborzásával, szervezői tevékenységekkel és adományszervezéssel foglalkoznak.”*

A 2014 és 2015 folyamán Európa területén elkövetett merényletek – amelyek tetőpontját a 2015. november 13-a éjszakáján Párizsban végrehajtott támadások jelentették – drámai

¹ COM(2015) 185 final, 2015. április 28.

² COM(2015) 610 final, 2015. október 27.

³ <https://www.europol.europa.eu/content/european-union-terrorism-situation-and-trend-report-2015>

módon mutattak rá arra, hogy e kockázat testet ölthet, ezért a veszélyekhez való alkalmazkodás révén fokozni kell az uniós szintű válaszlépéseket. Habár a nyomozások még folyamatban vannak, a már rendelkezésre álló információk azt támasztják alá, hogy 2015-ben legalább hat terrortámadásban vagy azok előkészítésében vettek részt külföldi terrorista harcosok, akik vagy ők maguk megjárták a konfliktusövezeteket (például Jement, Szíriát), vagy más, jelenleg Szíriában tartózkodó személyek ösztönözték vagy utasították őket terrorcselekmények elkövetésére.

Jóllehet a 2014 óta az Unióban bekövetkezett merényletek egyedüli elkövető által végrehajtott terrortámadások voltak, a november 13-i párizsi terrortámadások bizonyították, hogy fennáll a veszélye a kifinomultabb elkövetési módú és nagyobb volumenű (több, robbanóanyagokkal és fegyverekkel rendelkező személy által elkövetett) támadásoknak.

Míg az aggodalmak elsődleges forrását a külföldi terrorista harcosok jelentik, nem szabad alábecsülni a belföldi terroristák, a radikalizálódott magányos elkövetők és a (például útlevelük lefoglalása miatt) „frusztrált” terrorista utazók által jelentett veszélyt sem. Az elmúlt 12 hónap során több ilyen támadást és megghiúsított kísérletet rögzítettek az Unióban és egyéb nyugati országokban (például az Egyesült Államokban, Kanadában és Ausztráliában).

A terrorista veszély határon átnyúló dimenziója nem korlátozódik a harmadik országokban található konfliktusövezetekbe való beutazásra. A terroristák a gyanúeltérítés megelőzése érdekében kitérő technikákat alkalmaznak: az Unión belül utaznak és a tartózkodási helyük/állampolgárságuk szerinti országtól eltérő országokon haladhatnak át azzal a céllal, hogy kikerüljék az ellenőrzéseket és a megfigyelést. A nemrégiben az Unióban elkövetett támadások továbbá azt igazolják, hogy a terroristák támadás elkövetése céljából vagy logisztikai okokból (például finanszírozás, fegyverek beszerzése céljából) utaznak be más tagállamokba.

A terrorista csoportok bebizonyították, hogy magas szinten tudják használni az internetet és az új kommunikációs technológiákat a propaganda terjesztésére, a potenciális harcosokkal való interakcióra, az ismeretek megosztására, valamint a műveletek megtervezésére és összehangolására. Az internet és a közösségi média különösképpen új lehetőségeket kínált a radikális és terrorista csoportok számára a sebezhető közönség megcélzására, ezáltal pedig a toborzás elősegítésére és/vagy az önálló radikalizálódásra.

A magas színvonalú kommunikációs anyagok (magazinok, videók) használata, valamint olyan decentralizált megközelítés alkalmazása, amelyet megkönnyít a közösségi média különböző platformjain lévő felhasználói fiókok hálózata, lehetővé teszi a terrorista és radikális anyagok gyors terjesztését az információs technológiák alkalmazásának folyamatos kiigazítása révén. Az internet a terroristák által használt első számú csatornává vált a propaganda terjesztésére, nyilvános fenyegetések kibocsátására, szörnyűséges terrorcselekmények – például lefejezések – dicsőítésére, valamint a támadások elkövetéséért vállalt felelősség kinyilvánítására.

Az Európát fenyegető, változóban lévő terrorista veszélyt figyelembe véve össze kell hangolni a hatályos szabályokat. Ez megfelelő büntetőjogi rendelkezéseket foglal magában, amelyek nemcsak a külföldi terrorista harcosok jelenségét és a harmadik országba terrorista tevékenységek elkövetése céljából való beutazáshoz kapcsolódó kockázatokat kezelik, hanem az Európában maradó elkövetők által jelentett fokozottabb veszélyt is.

Unió-szerte koherensebb, átfogóbb és szorosabb összhangban lévő tagállami büntetőjogi rendelkezésekre van szükség ahhoz, hogy ténylegesen meg lehessen előzni a külföldi

terrorista harcosokhoz kapcsolódó bűncselekményeket és azokra vonatkozóan büntetőeljárást lehessen indítani, valamint hogy megfelelő módon lehessen kezelni a határon átnyúló gyakorlati és jogi kihívások fokozódását.

A 2002/475/IB kerethatározat⁴ már büntetni rendel bizonyos terrorcselekményeket, különösen a terrorcselekmény elkövetését, valamely terrorista csoport tevékenységeiben való részvételt, beleértve az e tevékenységekhez nyújtott pénzügyi támogatást is, továbbá a nyilvános izgatást, a terroristák toborzását és kiképzését, valamint a terrorista bűncselekményekhez nyújtott bűnszegélyt, a terrorista bűncselekményekre való felbujtást és a terrorista bűncselekmények kísérletét.

A 2002/475/IB kerethatározatot azonban felül kell vizsgálni az új nemzetközi normák és az Unió által vállalt kötelezettségek végrehajtása, valamint a változó terrorista veszély hatékonyabb kezelése, ezáltal pedig az Unió és polgárai biztonságának erősítése érdekében.

A terrorizmus áldozatainak olyan védelemre, támogatásra és segítségre van szükségük, amely az ő sajátos szükségleteiket kezeli. Azonnali hozzáférést kell kapniuk a fizikai és pszichoszociális ellátást nyújtó professzionális áldozatsegítő szolgálatokhoz. Lényeges, hogy a terrortámadásokat követően a terrorizmus áldozatai megbízható információkhoz tudjanak hozzáférni, és a terrorizmus áldozatairól is ilyen információk álljanak rendelkezésre. Mivel a terrortámadások emberek nagy csoportjára irányulnak, az áldozatok gyakran nem abból az országból származnak, ahol a támadás történt. Ezért az illetékes nemzeti hatóságok közötti, határon átnyúló együttműködés döntő fontosságú annak biztosítására, hogy a terrorizmus valamennyi áldozatát megfelelően tájékoztassák és ők megkapják a szükséges segítséget függetlenül attól, hogy az Európai Unión belül hol élnek.

A 2012/29/EU irányelv⁵ egy sor kötelezően biztosítandó jogot állapít meg a bűncselekmények áldozatai részére, beleértve a védelemhez, a támogatáshoz és a segítséghez való jogot, ami figyelembe veszi a bűncselekmények valamennyi áldozatának egyedi szükségleteit. E rendelkezések azonban semmilyen külön intézkedést nem írnak elő a terrorizmus áldozataira nézve. Jelentős hozzáadott értéket nyújtana olyan konkrétabb intézkedések elfogadása, amelyek célzottabban kezelik a terrorizmus áldozatainak szükségleteit. A terrorizmus áldozatainak nyújtott védelemre, támogatásra és segítségre vonatkozó, megfelelően kialakított szabályok valószínűleg nemcsak az életben maradt áldozatok és a túlélő hozzátartozók, hanem közvetve egész társadalmak gyógyulási folyamatához járulnak hozzá.

- **A vonatkozó nemzetközi normák és kötelezettségek végrehajtásának, valamint a változó terrorista veszély kezelésének szükségessége**

Az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának (ENSZ BT) 2014. szeptember 24-én elfogadott, a nemzetközi békét és biztonságot veszélyeztető terrorista cselekmények által okozott fenyegetésekről szóló 2178(2014). sz. határozata széles körű intézkedéseket határoz meg a külföldi terrorista harcosok jelensége elleni küzdelemhez. A 6. rendelkező bekezdés

⁴ A terrorizmus elleni küzdelemről szóló 2002/475/IB kerethatározat módosításáról szóló, 2008. november 28-i 2008/919/IB tanácsi kerethatározattal (HL L 330., 2008.12.9., 31. o.) módosított, a terrorizmus elleni küzdelemről szóló, 2002. június 13-i 2002/475/IB tanácsi kerethatározat (HL L 164., 2002.6.22., 3. o.).

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 2012. október 25-i 2012/29/EU irányelve a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról és a 2001/220/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (HL L 315., 2012.11.14., 37. o.).

értelmében a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy belső törvényeik és rendelkezéseik olyan súlyos bűncselekményeket állapítsanak meg, ami elegendő alapot nyújt ahhoz, hogy a bűncselekmény súlyosságát kellően tükröző módon büntetőeljárást folytassanak le és szankcionálják a következőket: a) harmadik országba való utazás vagy annak kísérlete terrorcselekmények elkövetéséhez való hozzájárulás, vagy kiképzés nyújtása vagy abban való részvétel céljából; b) ilyen utazás finanszírozása; valamint c) ilyen utazás szervezése vagy elősegítése.

2178(2014). sz. határozatában a Biztonsági Tanács megerősítette, hogy a terrorizmus elleni küzdelem során valamennyi állam köteles betartani a nemzetközi emberi jogi normákat, és kiemelte, hogy a terrorizmus elleni küzdelem sikeréhez elengedhetetlen az emberi jogok és a jogállamiság tiszteletben tartása. A Biztonsági Tanács megjegyezte, hogy az emberi jogok és egyéb nemzetközi kötelezettségek betartásának elmulasztása hozzájárul a radikalizálódás fokozódásához, és erősíti a büntetlenség érzetét.

A 2178(2014). sz. ENSZ BT-határozat továbbá kiemeli, hogy az államoknak be kell vonniuk az érintett helyi közösségeket és a nem állami szereplőket az olyan erőszakos szélsőséges narratíva elleni küzdelmet célzó fejlesztési stratégiák kidolgozásába, amely terrorcselekményekre bujthat fel, kezelniük kell az esetlegesen terrorizmushoz vezető erőszakos szélsőségesség terjedését előmozdító feltételeket, többek között a fiatalok, a családok, a nők, valamint a vallási, kulturális és oktatási vezetők és a civil társadalom minden egyéb érintett csoportjának támogatása révén, továbbá egyedi megközelítéseket kell elfogadniuk az ilyenfajta erőszakos szélsőségességre való toborzás elleni küzdelem és a társadalmi befogadás és kohézió előmozdítása érdekében.

A 2015. november 20-i 2249(2015). sz. ENSZ BT-határozat ezen túlmenően sürgeti az államokat, hogy fokozzák a külföldi terrorista harcosok Irakba és Szíriába való beáramlásának megakadályozására, valamint a terrorizmusfinanszírozás megelőzésére és megszüntetésére irányuló erőfeszítéseiket. Ehhez hasonló szellemben például a 2199 (2015). sz. ENSZ BT-határozat megerősítette, hogy *„minden állam biztosítja, hogy bíróság elé állít minden olyan személyt, aki terrorcselekmények finanszírozásában, tervezésében, előkészítésében vagy elkövetésében vesz részt, illetve aki terrorcselekményeket támogat, és biztosítja, hogy az ilyen terrorcselekményeket súlyos bűncselekménnyé nyilvánítsák a belső törvényekben és rendeletekben, és hogy a büntetések kellően tükrözzék az ilyen terrorcselekmények súlyosságát, továbbá hangsúlyozza, hogy ilyen támogatás nyújtható olaj- és finomított olajtermékekkel, modulrendszerű finomítókkal és kapcsolódó anyagokkal való, az ISIL-lel, a Dzsabhat an-Nuszrával, valamint az al-Kaidával összeköttetésben álló minden más egyénnel, csoporttal, vállalkozással és szervezettel folytatott kereskedelmen keresztül.”*

A 2015 elején folytatott tárgyalások nyomán 2015 májusában elfogadták az Európa Tanács terrorizmus megelőzéséről szóló Egyezményéhez csatolt Kiegészítő jegyzőkönyvet, amely végrehajtja a 2178(2014). sz. ENSZ BT-határozat egyes büntetőjogi rendelkezéseit és különösen annak 6. rendelkező bekezdését. A Kiegészítő jegyzőkönyv kiegészíti az Európa Tanács Egyezményét, amely már rendelkezik egyes terrorista bűncselekmények büntetni rendeltségéről. Ennek eredményeképpen a Kiegészítő jegyzőkönyv a következő cselekmények büntetni rendeltségéről rendelkezik: társaságban vagy csoportban való részvétel terrorizmus céljából (2. cikk), terrorista kiképzésben való részvétel (3. cikk), terrorizmus céljából külföldre utazás vagy ennek kísérlete (4. cikk), ilyen utazásokhoz anyagi eszközök nyújtása vagy gyűjtése (5. cikk), és az ilyen utazások szervezése és elősegítése (6. cikk). A Kiegészítő jegyzőkönyv értelmében a Felek kötelesek megerősíteni az információk megfelelő időben történő egymás közötti cseréjét (7. cikk).

A 2178(2014). sz. ENSZ BT-határozathoz hasonlóan a Kiegészítő jegyzőkönyv megerősíti a Felek kötelezettségét annak biztosítására vonatkozóan, hogy a Kiegészítő jegyzőkönyv végrehajtása során tiszteletben tartják az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményben, a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányában, valamint más nemzetközi közjogi kötelezettségekben foglalt emberi jogi kötelezettségeket, különösen a mozgás szabadságához, a véleménynyilvánítás szabadságához, az egyesülési szabadsághoz és a vallásszabadsághoz való jogot, továbbá emlékeztet arra, hogy biztosítani kell az arányosság elvét, figyelemmel egy demokratikus társadalom legitim céljaira és azok szükségességére, és mentesnek kell lennie az önkényesség, diszkriminatív vagy rasszista bánásmód bármely formájától.

Az Unió 2015. október 22-én írta alá a Kiegészítő jegyzőkönyvet és az Egyezményt.

A Pénzügyi Akció Munkacsoport (FATF) 2012-ben kiadott, a terrorizmusfinanszírozást érintő ajánlásai és konkrétan a terrorizmusfinanszírozás bűncselekménnyé nyilvánításáról szóló ajánlás (5. ajánlás) úgy rendelkezik, hogy „a terrorizmus finanszírozásának visszaszorításáról szóló Nemzetközi Egyezmény alapján az országoknak bűncselekménnyé kell nyilvánítaniuk a terrorizmusfinanszírozást, és nemcsak a terrorcselekmények finanszírozását, hanem a terrorszervezetek és egyéni terroristák finanszírozását is bűncselekménnyé kell nyilvánítaniuk, még akkor is, ha nincs kapcsolat meghatározott terrorcselekménnyel vagy terrorcselekményekkel”⁶.

Tekintettel arra, hogy sürgősen kezelni kell a külföldi terrorista harcosok által jelentett veszélyt, az FATF felülvizsgálta a terrorizmusfinanszírozás bűncselekménnyé nyilvánításáról szóló 5. ajánláshoz fűzött értelmezést, hogy belefoglalja a 2178. sz. ENSZ BT-határozat megfelelő elemét. Ez egyértelművé teszi, hogy az 5. ajánlás azt írja elő az országoknak, hogy nyilvánítsák bűncselekménnyé azon egyének utazásának finanszírozását, akik terrorcselekmények elkövetése, tervezése vagy előkészítése, vagy azokban való részvétel, illetve terrorista kiképzés nyújtása vagy terrorista kiképzésben való részvétel céljából a tartózkodási helyük vagy állampolgárságuk szerinti államtól eltérő államba utaznak.

A 2002/475/IB kerethatározat büntetni rendel egyes terrorcselekményeket, beleértve a terrortámadások elkövetését, a terrorista csoport tevékenységeiben való részvételt, beleértve pénzügyi támogatás nyújtását e tevékenységekhez, valamint a nyilvános izgatást, a terroristák toborzását és kiképzését (az utolsó három bűncselekményi tényállás végrehajtja az Európa Tanács terrorizmus megelőzéséről szóló Egyezményének [CETS No. 196] rendelkezéseit). A 2002/475/IB kerethatározat azonban nem írja elő kifejezetten a harmadik országokba terrorista szándékkal való utazás büntetni rendeltségét, sem pedig a 2178(2014). sz. ENSZ BT-határozatban említett és a Kiegészítő jegyzőkönyv által előírt, a terrorizmus céljából kiképzésben való részvétel büntetni rendeltségét. A 2002/475/IB kerethatározat továbbá jelenleg csak annyiban írja elő a terrorizmusfinanszírozás büntetni rendeltségét, amennyiben a finanszírozást terrorista csoportnak nyújtják, de azt nem rendeli büntetni, ha a finanszírozást például terrorista tevékenységekhez, többek között terroristák toborzásához, kiképzéséhez vagy külföldre utazásához kapcsolódó valamennyi bűncselekményhez nyújtják.

2014. október 13-i következtetéseiben a Tanács felhívta a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a 2002/475/IB kerethatározat lehetséges hiányosságait, különös tekintettel az ENSZ Biztonsági

⁶ Az FATF ajánlásairól és az azokat kísérő értelmezésről az alábbi honlapon tájékozódhat: http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/recommendations/pdfs/FATF_Recommendations.pdf

Tanácsának 2178(2014). sz. határozatára⁷. A Bel- és Igazságügyi Tanács rigai ülése után kiadott együttes nyilatkozatban az uniós miniszterek egyetértettek abban, hogy a terrorista cselekmények egységes értelmezése érdekében fontos a 2178(2014). sz. ENSZ BT-határozat fényében megvizsgálni a lehetséges jogi intézkedéseket. 2015. február 11-i határozatában az Európai Parlament ugyancsak hangsúlyozta, hogy a terrorizmusról szóló kerethatározat felülvizsgálata révén össze kell hangolni a külföldi harcosokhoz kapcsolódó bűncselekmények büntetni rendeltségét és el kell kerülni a büntetőeljárasi lehetőségek hiányosságait. A Bel- és Igazságügyi Tanács 2015. november 20-i ülésén üdvözölte a Bizottság azon szándékát, hogy 2015 végéig a terrorizmusról szóló kerethatározat korszerűsítésére vonatkozó irányelvjavaslatot nyújt be.

A Kiegészítő jegyzőkönyvből, valamint a terrorizmusfinanszírozásról szóló FATF-ajánlásból eredő kötelezettségek végrehajtása érdekében módosítani kell a 2002/475/IB kerethatározatot.

A nemzetközi kötelezettségeknek és normáknak való megfelelés biztosításához szükséges módosításokon felül átfogó intézkedésekről kell rendelkezni, figyelembe véve a terrorista veszély átalakulását és a megfelelő eszközök szükségességét ahhoz, hogy megkönnyítsék az összes érintett terrorista elkövetési móddal kapcsolatos nyomozást és büntetőeljárást, elkerülve a büntető igazságügyi válaszlépésekben rejlő jelentős hiányosságokat.

Ebben a szellemben az irányelvtervezet a következő magatartások bűncselekménnyé nyilvánítását is javasolja: toborzás és kiképzés kísérlete, terrorista csoport tevékenységeiben való részvétel céljából külföldre utazás, valamint az irányelvtervezetben meghatározott különböző terrorista bűncselekmények finanszírozása.

Továbbá, figyelembe véve a változó terrorista veszélyt és ezzel párhuzamosan az abból eredő veszélyt, hogy külföldi terrorista harcosok terrorista tevékenységekben való részvétel céljából harmadik országokba utaznak, a javaslat a bármely országba – többek között az Unión belüli országokba, valamint az elkövető állampolgársága vagy tartózkodási helye szerinti országba – való utazás bűncselekménnyé nyilvánítását is tartalmazza.

Ezenfelül, valamint azzal összhangban, hogy meg kell akadályozni a terrorista tevékenységekhez nyújtott támogatás különböző formáit, beleértve a terrorista bűncselekmények elkövetésének támogatására szánt kereskedelmi ügyleteket, valamint árukivitelt és -behozatalt, a javaslat olyan pontosítást tartalmaz, amelynek értelmében az irányelv rendelkezései minden ilyen anyagi támogatásra vonatkoznak.

A javaslat továbbá javítja a bűnsegélyre, felbujtásra és kísérletre vonatkozó meglévő rendelkezéseket, valamint a joghatósággal kapcsolatos szabályokat, biztosítva az érintett rendelkezések következetességét és tényleges alkalmazását, valamint a joghézagok elkerülését.

Végül a javaslat a terrorizmus áldozatainak nyújtott egyedi támogatási intézkedéseket szabályozó, kiegészítő rendelkezéseket tartalmaz.

A meglévő jogérvényesítési hiányosságok megszüntetésén felül e terület vívmányainak egységes szerkezetbe foglalása egyszerűsítést és hozzáférhetőséget biztosít. Figyelembe véve a javasolt intézkedéseket és az egységes szerkezetbe foglalás célkitűzését, a Bizottság a

⁷ 14160/14. sz. tanácsi dokumentum.

meglévő 2002/475/IB kerethatározat uniós irányelvvel való felváltását tartja a legmegfelelőbbnek.

• **A javaslatnak a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel való összhangja**

A Bizottság a nemzetközi és európai szintű fejleményekre való hivatkozással az európai biztonsági stratégiában kötelezettséget vállalt arra, hogy felülvizsgálja a terrorizmusról szóló kerethatározatot és kialakítja a terrorista bűncselekmények és különösen a külföldi terrorista harcosokkal kapcsolatos terrorista bűncselekmények egységes értelmezését⁸.

2015 októberében a Bizottság a 2016. évi munkaprogramjában kiemelte, hogy a terrorizmus és a radikalizálódás uniós választ tesz szükségessé, és bejelentette, hogy a terrorizmusról szóló kerethatározatnak a külföldi terrorista harcosok jelenségét figyelembe vevő felülvizsgálatára irányuló javaslatot terjeszt elő⁹.

Ez a terrorizmus elleni küzdelemről szóló javaslat, amely végrehajtja a Kiegészítő jegyzőkönyv követelményeit, megnyitja az utat a Kiegészítő jegyzőkönyv elfogadása és az Egyezmény megkötése előtt, amelyre vonatkozóan hamarosan külön javaslatok is előterjesztésre kerülnek.

Ez a javaslat egy olyan szélesebb törekvés része, amely a radikalizálódás megelőzésére irányuló fokozott erőfeszítéseket is magában foglal. A Bizottság az erőszakos szélsőségeséghez és terrorizmushoz vezető radikalizálódás megelőzésére irányuló erőfeszítések fokozása és támogatása érdekében létrehozta a radikalizálódást figyelő uniós információs központot, amely helyi szakemberek széles körű hálózatát (a radikalizálódás-tudatossági hálózatot) támogatja. A radikalizálódást figyelő uniós információs központ elősegíti a gyakorlatok és szakértelem cseréjét, megszilárdítja a know-how-t, valamint azonosítja és fejleszti a bevált módszereket, konkrét iránymutatásokat és személyre szabott támogató szolgáltatásokat. A központ segíti „A terrorista radikalizálódás és az erőszakos szélsőségek megelőzése: Az EU válaszána megerősítése” című bizottsági közleményben¹⁰ azonosított különféle intézkedések megvalósítását.

A biztonság és a terrorizmus elleni küzdelem terén az illetékes tagállami hatóságok közötti információcserére vonatkozóan már léteznek uniós jogszabályok, mégpedig a 2006/960/IB tanácsi kerethatározat¹¹, a 2008/615/IB határozat (a prűmi határozat)¹² különösen a terrorizmus és a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelem terén, valamint a 2005/671/IB határozat¹³. A Kiegészítő jegyzőkönyv 7. cikkéhez hasonlóan ez a jogszabály előirányozza, hogy a tagállamok kötelesek létrehozni kapcsolattartó pontokat és önkéntesen információt cserélni, amennyiben okuk van feltételezni, hogy az információ segíthet a terrorista bűncselekmények felderítésében, megelőzésében vagy nyomozásában.

⁸ COM(2015) 185 final, 2015.4.28.

⁹ COM(2015) 610 final, 2015.10.27.

¹⁰ COM(2013) 941 final, 2014.1.15.

¹¹ A Tanács 2006. december 18-i 2006/960/IB kerethatározata az információknak és bűnüldözési operatív információknak az Európai Unió tagállamai bűnüldöző hatóságai közötti cseréjének egyszerűsítéséről (HL L 386., 2006.12.29., 89. o.).

¹² A Tanács 2008. június 23-i 2008/615/IB kerethatározata a különösen a terrorizmus és a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelemre irányuló, határokon átnyúló együttműködés megerősítéséről (HL L 210., 2008.8.6., 1. o.).

¹³ A Tanács 2005/671/IB határozata a terrorista bűncselekményekre vonatkozó információcseréről és együttműködésről (HL L 253., 2005.9.29., 22. o.).

- **A javaslat egyéb uniós politikákkal való összhangja**

A külföldi terrorista harcosok jelensége egyértelműen bizonyítja a közös kül- és biztonságpolitika jelentőségét az Unió belső biztonságára nézve. A főképviselő/alelnök és a Bizottság 2015. február 6-án benyújtotta „Az Európai Unió Szíriára és Irakra, valamint a Dáís jelentette veszélyre vonatkozó regionális stratégiájának elemei” című közös közleményt¹⁴, amely a külföldi harcosok Szíriába/Irakba, illetve a pénzeszközök Dáishoz való áramlásának megakadályozására, valamint a 2178(2014). sz. ENSZ BT-határozat végrehajtásához és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemhez szükséges kapacitás kiépítésére irányul.

Ez a javaslat kiegészíti a külföldi terrorszervezetek és terroristák eszközeinek befagyasztására vonatkozó uniós szankciórendszert. E szankciórendszer alapja egyrészt a 881/2002/EK tanácsi rendelet, amely végrehajtja az al-Kaidával kapcsolatban álló személyek és szervezetek ENSZ BT általi jegyzékbe vételét (1267. és 1390. sz. ENSZ BT-határozat), másrészt pedig az úgynevezett uniós önálló korlátozó intézkedések, amelyek összhangban állnak az al-Kaidához nem kapcsolódó egyéb terroristákat és szervezeteket célzó 1373. sz. ENSZ BT-határozattal.

Ez a javaslat kiegészíti az (EU) 2015/849 irányelv terrorizmusfinanszírozáshoz kapcsolódó megelőző intézkedéseit.

Ez a javaslat az áldozatok jogainak terén meglévő uniós politikát is kiegészíti. A tagállamokban 2015. november 16-ától alkalmazandó 2012/29/EU irányelv a bűncselekmények valamennyi áldozatára vonatkozóan rendelkezik jogokról. A 2004/80/EK irányelv előírja, hogy a tagállamok kártérítést biztosítanak az erőszakos szándékos cselekmények áldozatainak, beleértve a határokon átnyúló helyzeteket is. Ez a javaslat az áldozatok jogaihoz kapcsolódó, meglévő uniós szabályokra épül, azok hatályát azonban nem bővíti. A javaslat fejleszti és elmélyíti a 2012/29/EU irányelv több rendelkezését, hogy egyedi támogatást biztosítson a terrorista bűncselekmények áldozatai szükségleteinek kezeléséhez.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

Ez a javaslat felváltja a 2002/475/IB kerethatározatot, és arra törekszik, hogy ezen a téren naprakésszé tegye az uniós szintű jogszabályokat, és szabályozási minimumokat állapítson meg a terrorista bűncselekmények, a terrorista csoportokkal vagy terrorista tevékenységekkel kapcsolatos bűncselekmények fogalmára, valamint a szankciókra vonatkozóan. A terrorizmus olyan súlyos bűncselekmény, amely jellegénél és hatásánál fogva uniós dimenzióval bír és amely esetében szükséges, hogy az ellene folytatott küzdelem közös alapokon nyugodjék.

E javaslat megfelelő jogalapja ezért az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 83. cikkének (1) bekezdése. Ez a cikk lehetővé teszi az Európai Parlament és a Tanács számára, hogy rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott irányelvekben szabályozási minimumokat állapítson meg a bűncselekményi tényállások és a büntetési tételek meghatározására vonatkozóan.

Az áldozatok jogaihoz kapcsolódó rendelkezések belefoglalása szükségessé teszi, hogy a vonatkozó rendelkezéseket jogalként beillesszék a szövegbe. Az EUMSZ 82. cikkének (2)

¹⁴ JOIN(2015) 2 final, 2015.2.6.

bekezdése lehetővé teszi az Európai Parlament és a Tanács számára, hogy rendes jogalkotási eljárás keretében szabályozási minimumokat állapítson meg a bűncselekmények áldozatainak jogait illetően. A szövegbe ezért további jogalapként be kell illeszteni az EUMSZ 82. cikke (2) bekezdésének c) pontját.

Az EUMSZ 83. cikkének (1) bekezdése és 82. cikkének (2) bekezdése ugyanarról a jogalkotási eljárásról rendelkezik. A javaslatnak ezért egyaránt kell alapulnia az EUMSZ 83. cikkének (1) bekezdésén és 82. cikkének (2) bekezdésén.

- **Változó geometria**

A jelenleg hatályos 2002/475/IB kerethatározat valamennyi tagállamra alkalmazandó az Egyesült Királyság kivételével, amely az EUSZ-hez és az EUMSZ-hez csatolt 36. jegyzőkönyv 10. cikkének (4) bekezdésével összhangban gyakorolta az e jogi keretből való kimaradás jogát 2014. december 1-jei hatállyal.

Az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyvvel összhangban az Egyesült Királyság és Írország dönthet úgy, hogy részt vesz e javaslat elfogadásában. Erre a javaslat elfogadását követően is lehetőségük van.

A Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv szerint Dánia nem vesz részt az EUMSZ V. címe szerinti intézkedéseknek a Tanács által történő elfogadásában (ez nem vonatkozik „az azon harmadik országokat meghatározó intézkedésekre, amelyek állampolgárainak a tagállamok külső határainak átlépésekor vízummal kell rendelkezniük, illetve azokra az intézkedésekre, amelyek az egységes vízumformátumra vonatkoznak”). Ezért a jelenleg hatályos rendelkezések szerint Dánia nem vesz részt e javaslat elfogadásában és az rá nézve nem lesz kötelező. A 2008/919/IB kerethatározattal módosított 2002/475/IB kerethatározat továbbra is kötelező és alkalmazandó Dániára.

- **Szubszidiaritás**

Az EUMSZ 4. cikkének (2) bekezdésével összhangban a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségben hozott intézkedések az Unió és a tagállamok közötti megosztott hatáskörök alá tartoznak. Ezért az EUSZ 5. cikkének (3) bekezdése értelmében a szubszidiaritás elve alkalmazandó, amelynek megfelelően az Unió csak akkor és annyiban jár el, amikor és amennyiben a tervezett intézkedés céljait a tagállamok sem központi, sem regionális vagy helyi szinten nem tudják kielégítően megvalósítani, így azok a tervezett intézkedés terjedelme vagy hatása miatt az Unió szintjén jobban megvalósíthatók.

Az ENSZ Alapokmányának VII. fejezete értelmében elfogadott 2178(2014). sz. ENSZ BT-határozatban foglalt követelmények kötelezőek az ENSZ tagállamaira nézve. Az uniós tagállamok már megkezdték saját jogi keretük felülvizsgálatát, és néhány esetben az ENSZ BT-határozatnak való megfelelést biztosító új intézkedéseket fogadtak el, különösen ami a terrorizmus céljából külföldre utazás és a kapcsolódó magatartás követelményeit illetik.

A Kiegészítő jegyzőkönyv végrehajtja a 2178(2014). sz. ENSZ BT-határozatnak a terrorizmus céljából külföldre utazás bűncselekményé nyilvánításához kapcsolódó részét. A Kiegészítő jegyzőkönyv 2015. október 22-i aláírásával az Unió kifejezte a Kiegészítő jegyzőkönyvnek az EUMSZ 218. cikke (6) bekezdésével összhangban való elfogadására vonatkozó hajlandóságot. Az elfogadás arra kötelezi az Uniót, hogy a Kiegészítő jegyzőkönyvben foglalt normákat belefoglalja az uniós jogba, amely a fent említettek szerint

jelenleg nem írja elő valamennyi magatartásnak a Kiegészítő jegyzőkönyvben előírányzott bűncselekménnyé nyilvánítását.

A Kiegészítő jegyzőkönyv és a 2178(2014). sz. ENSZ BT-határozat vonatkozó büntetőjogi aspektusainak uniós minimumszabályok révén történő, és különösen a terrorista veszély alakulása figyelembevételével meghatározott további egységes bűncselekmény-fogalmak végrehajtása révén elkerülhető minden olyan joghézag, amely egy széttagolt megközelítésből adódhat, és egyértelmű hozzáadott értéket nyújt az Unió biztonságának, az uniós polgárok és az Unióban élők védelmének megerősítéséhez. Továbbá az uniós szintű fogalmak elősegítik a rendőrségi és igazságügyi kérdésekben folytatott, határon átnyúló információcseré és együttműködés egységes értelmezését és referenciaértékét. Hasonlóképpen; amint azt az európai biztonsági stratégiában is kiemelték, a 2178(2014). sz. ENSZ BT-határozattal és a Kiegészítő jegyzőkönyvvel összhangban álló bűncselekményi tényállásokra vonatkozó minimumszabályok a harmadik országokkal való együttműködést is elősegítik azáltal, hogy közös referenciaértéket biztosítanak az Unión belül és a nemzetközi partnerekkel egyaránt.

Hasonló érvelés vonatkozik a terrorizmusfinanszírozás bűncselekménnyé nyilvánításáról szóló FATF-ajánlás uniós jogba való belefoglalására. Míg a tagállamok már kötelesek megfelelni az FATF-ajánlásnak és nagymértékben elfogadták a szükséges végrehajtási intézkedéseket, a jelenleg a 2002/475/IB kerethatározat 2. cikkében szereplő terrorizmusfinanszírozás bűncselekményi tényállásának uniós szintre való kiterjesztése biztosítja, hogy a tagállamokra nem vonatkoznak eltérő jogi kötelezettségek, és hogy a bűncselekményi tényállások hatályának eltérései nem érintik a határon átnyúló információcserét és operatív együttműködést.

Ehhez hasonlóan, figyelembe véve a terrorista veszély határon átnyúló jellegét, megfelelően össze kell hangolni a bűncselekményi tényállások hatályát – a nemzetközi kötelezettségek és normák által nem előírtakat is beleértve – ahhoz, hogy valóban hatékonyak legyenek.

Ezeket a célkitűzéseket az uniós tagállamok önmagukban nem tudják megfelelően megvalósítani, mivel a csak nemzeti szinten elfogadott jogszabályoknak nincs olyan hatása, mintha a terrorista bűncselekmények fogalmaira és szankcionálására vonatkozóan az egész Unióban alkalmazandó minimumszabályokat állapítanak meg. Eltérést okozhat a tagállamok uniós jog szerinti kötelezettségei és nemzetközi közjogi kötelezettségei között, ha az uniós jogi keret nem felel meg a Kiegészítő jegyzőkönyvnek, viszont egyes tagállamok a jegyzőkönyv részes felei.

Uniós szinten ezért jobban megvalósítható egy átfogó és megfelelően homogén jogi keret. Az Unió ezért a szubszidiaritás elvével összhangban intézkedéseket fogadhat el.

- **Arányosság**

Az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt arányosság elvével összhangban a javasolt új irányelv arra korlátozódik, ami szükséges és arányos: egyrészt végrehajtja a nemzetközi kötelezettségeket és normákat (különösen ami a Kiegészítő jegyzőkönyvben előírt, terrorizmus céljából egy másik országba utazás, terrorista kiképzésben való részvétel, valamint a terrorizmusfinanszírozás bűncselekménnyé nyilvánítását illeti, amely nem korlátozódik a terrorista csoportok tevékenységeire, hanem valamennyi terrorista bűncselekményre és terrorizmushoz kapcsolódó bűncselekményre kiterjed, függetlenül attól, hogy van-e kapcsolata meghatározott terrorcselekménnyel [az FATF normák értelmében előírtak szerint]), másrészt a meglévő terrorista bűncselekményi tényállásokat hozzáigazítja

az új terrorista veszélyekhez (például az Unión belüli terrorista célú utazás bűncselekménnyé nyilvánítását is előírja).

A javaslat azzal a céllal határozza meg a bűncselekményi tényállások hatályát, hogy valamennyi magatartást szabályozza, ugyanakkor csak arra korlátozódik, ami szükséges és arányos.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Az EUMSZ 83. cikkének (1) bekezdésével összhangban, az uniós dimenziójú súlyos bűncselekmények terén a bűncselekményi tényállások és a büntetési tételek meghatározására vonatkozó szabályozási minimumok kizárólag az Európai Parlament és a Tanács által rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott irányelvben állapíthatók meg. Ugyanez vonatkozik az EUMSZ 82. cikkének (2) bekezdése szerinti szabályozási minimumok megállapítására is.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

A 2002/475/IB kerethatározat megfelelő rendelkezéseinek a nemzeti jogba való átültetésével több végrehajtási jelentés¹⁵, többek között a 2008/919/IB tanácsi kerethatározat által bevezetett módosítások végrehajtásáról szóló 2014. szeptemberi jelentés¹⁶ is foglalkozott.

A végrehajtási jelentés azt is megállapította, hogy néhány tagállam túlmént a 2008/919/IB kerethatározat követelményein, különösen azáltal, hogy rendelkezéseket fogadott el a terrorista kiképzésben való részvétel bűncselekménnyé nyilvánításáról, jelezve a meglévő bűnüldözési joghézagot, valamint azáltal, hogy az említett kerethatározatban foglalt követelményeket meghaladóan a kísérletet is bűncselekménnyé nyilvánították.

A 2014. évi jelentést egy külső tanulmány támasztotta alá, amely nem csupán azt vizsgálta, hogy az uniós tagállamok hogyan ültették át a nemzeti jogba a 2008/919/IB kerethatározatot, hanem azt is értékelte, hogy a gyakorlatban hogyan hajtották végre az uniós tagállamok által a terrorizmus elleni küzdelem érdekében elfogadott jogi keretet. A jelentés tartalmazta a 2008-ban bevezetett változások értékelését, és arra a következtetésre jutott, hogy ezek a változások relevánsak és hatékonyak a célkitűzésekre nézve. A terrorizmushoz kapcsolódó olyan bűncselekmények egységes értelmezése, mint a nyilvános izgatás, a terroristák toborzása és kiképzése, biztosította, hogy különösen a határon átnyúló eseteket hatékonyabban kezelik. A tanulmány közelebbről azt állapította meg, hogy a legtöbb érdekelt úgy véli, hogy az új bűncselekményi tényállások segítik őket a terrorista tevékenységek előkészítő szakaszai elleni küzdelemben. A 2008-ban bevezetett módosításokat általában véve hasznosnak tartották az uniós tagállamokat fenyegető, változó jellegű terrorista veszélyek elleni küzdelem támogatására. Bűnüldözési és igazságügyi szempontból a tanulmány arra a következtetésre jutott, hogy az egynél több tagállamot érintő új bűncselekményi tényállásokhoz kapcsolódó eseteket a bűncselekmények büntetendővé tételének egységes megközelítése miatt

¹⁵ A Bizottság jelentései a terrorizmus elleni küzdelemről szóló 2002. június 13-i tanácsi kerethatározat 11. cikke alapján: COM(2004) 409 végleges, 2004. június 8. és COM(2007) 681 végleges, 2007. november 6.

¹⁶ COM(2014) 554 final, 2014.9.5.

hatékonyabban tudják kezelni. Összességében úgy tekintették, hogy a 2008/919/IB kerethatározat által nyújtott hozzáadott érték magas azon uniós tagállamok tekintetében, amelyek még nem rendelkeznek jogi kerettel kimondottan a terrorizmus felszámolásához; azon tagállamok vonatkozásában, amelyek rendelkeznek ilyennel, a hozzáadott érték a más tagállamokkal a terrorcselekmények előkészítő szakaszainak felszámolása érdekében folytatott együttműködés keretének megerősítésében nyilvánul meg.

Az Eurojust felkérést kapott annak megvizsgálására, hogy a tagállamokban meglévő bűncselekményi tényállások elegendőek-e az olyan új jelenségek felszámolásához, mint például különösen a külföldi terrorista harcosok harmadik országokba áramlása. Az Eurojust értékelése aggályokat tárt fel az ilyen intézkedések hatékonyságát illetően, és a meglévő jogi keret felülvizsgálatára szólít fel¹⁷.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

Az Európa Tanácsban a Kiegészítő jegyzőkönyvről folytatott tárgyalások során észrevételek tétele céljából nyilvánosan hozzáférhetővé tették a szövegtervezeteket. Több, alapvető jogokkal foglalkozó szervezet (az Amnesty International, a Nemzetközi Jogászbizottság és az Open Society) küldött írásbeli észrevételeket. Ezeket az észrevételeket a tárgyaló felek megvitatták, és néhány javaslat a Kiegészítő jegyzőkönyv és annak magyarázó jelentése módosítását eredményezte.

Átfogóan véve az észrevételekben kiemelték, hogy megfelelő emberi jogi biztosítékokat kell nyújtani, megfelelő jogi egyértelműséget kell biztosítani mind a büntetni rendelt magatartás (*actus reus*), mind a büntetni rendelt szándékok (*mens rea*) tekintetében, valamint egyértelművé kell tenni a nemzetközi humanitárius jog szerinti kötelezettségeket.

Az észrevételeket a következő módon építették bele a Kiegészítő jegyzőkönyvbe és a magyarázó jelentésbe: a Kiegészítő jegyzőkönyv preambuluma hangsúlyozza az emberi jogok tiszteletben tartásának szükségességét, az 1. cikk (a célról) és az új 8. cikk pedig teljes mértékben az alapvető jogok tiszteletben tartásával foglalkozik. E rendelkezéseket további magyarázatok egészítik ki a magyarázó jelentésben (hivatkozással más nemzetközi jogi eszközökre, beleértve kimondottan a menekültek jogállásáról szóló jegyzőkönyvet és a Gyermek Jogairól szóló Egyezményt).

- **Hatásvizsgálat**

Tekintettel arra, hogy a legutóbbi terrortámadásokat követően, a biztonság megerősítése érdekében sürgősen javítani kell az uniós keretet többek között nemzetközi kötelezettségek és normák belefoglalásával, a Bizottság e javaslatot kivételesen hatásvizsgálat nélkül terjeszti elő.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

A javaslat célja, hogy nemzetközi kötelezettségeket és normákat vezessen be az uniós jogrendbe, valamint hogy aktualizálja a jogi keretet annak érdekében, hogy megfelelő válaszlépéseket lehessen tenni a változó terrorista veszély ellen. A vonatkozó bűncselekményi tényállások hatályának megértését megkönnyíti, hogy a különböző bűncselekményeket külön cikkek állapítják meg (ahelyett, hogy a 2002/475/IB kerethatározat hatályos 3. cikkének albekezdéseibe és francia bekezdéseibe egyszerűen csak beillesztésre kerülnének az új bűncselekményi tényállások), valamint hogy magyarázatot fűztek az ezen új bűncselekményi

¹⁷ 15715/2/14. sz. tanácsi dokumentum.

tényállásokra alkalmazandó általános feltételekhez (lásd különösen a IV. címben foglalt rendelkezéseket). Ez segíti a tagállamokat a vonatkozó rendelkezések átültetésében és végrehajtásában. Továbbá egyértelműbb lesz a terrorista bűncselekményekre utaló egyéb uniós jogi eszközök (mint például különösen a határokon átnyúló információcsere és együttműködés jogi eszközei) hatálya is, ami pedig megkönnyíti e rendelkezések illetékes hatóságok általi alkalmazását.

• Alapjogok

Az Európai Unió az EUSZ 2. cikkében rögzített értékeken alapszik, és az EUSZ 6. cikkének (1) bekezdésével összhangban elismeri az Alapjogi Chartában foglalt jogokat, szabadságokat és elveket. A biztonság és az alapvető jogok tiszteletben tartása nem ellentétes célok, hanem következetes és egymást kiegészítő politikai célkitűzések¹⁸. Az uniós megközelítés nyitott társadalmaink közös demokratikus értékein, többek között a jogállamiságon alapszik, valamint e megközelítésnek tiszteletben kell tartania és elő kell mozdítania az alapvető jogokat az Alapjogi Chartában foglaltak szerint, amely – kellő figyelemmel a Közösség és az Unió hatásköreire és feladataira, valamint a szubszidiaritás elvére – megerősíti a jogokat, mivel azok különösen a tagállamok alkotmányos tradícióiból és közös nemzetközi kötelezettségeiből, többek között az Európai Unióról szóló szerződésből, a Közösségről szóló szerződésekből, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményből, valamint a Bíróság és az Emberi Jogok Európai Bírósága ítélkezési gyakorlatából származnak. A biztonsági intézkedések fokozását célzó valamennyi intézkedésnek meg kell felelnie a szükségesség, az arányosság és a törvényesség elveinek, amelyek megfelelő biztosítékokat nyújtanak az elszámoltathatóság és a bírósági jogorvoslat szavatolásához¹⁹.

A javasolt intézkedések jogi rendelkezéseket tartalmaznak a változó terrorista veszélyekre adandó megfelelő válaszlépések érdekében. E fellépések segítenek csökkenteni a terrortámadások kockázatát, valamint a radikalizálódás és toborzás lehetőségeit. Míg ezen intézkedések végső célkitűzése az áldozatok és potenciális áldozatok alapvető jogainak – különösen az élethez való jog, valamint a testi és szellemi sérthetetlenséghez való jog – védelme, a büntetőjog területén minden jogszabály szükségszerűen hatással van az alapvető jogok – különösen a terrorista bűncselekményekkel és terrorista csoportokhoz vagy terrorista tevékenységekhez kapcsolódó bűncselekményekkel gyanúsított, vádolt vagy ilyen bűncselekményekben elítélt személyek általi – gyakorlására. A büntethetőség megteremtését, végrehajtását és alkalmazását az alapvető jogi kötelezettségek maradéktalan tiszteletben tartása mellett kell elvégezni. Az alapvető jogok és szabadságok gyakorlása az Alapjogi Charta 52. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltételeknek megfelelően korlátozható, mégpedig az arányosság elvére figyelemmel korlátozásukra csak akkor és annyiban kerülhet sor, ha és amennyiben az elengedhetetlen és ténylegesen az Unió által elismert általános érdekű célkitűzéseket vagy mások jogainak és szabadságainak védelmét szolgálja, továbbá csak a törvény által, és e jogok lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

E tekintetben figyelembe kell venni az Alapjogi Chartában rögzített különféle alapvető jogokat és szabadságokat. A javasolt intézkedéshez kapcsolódó, különösen releváns jogok többek között, de nem kizárólag, a következők: a Charta méltóságról szóló I. címében foglalt jogok (1. cikk), az élethez való jog és a személyi sérthetetlenséghez való jog (2. és 3. cikk), a

¹⁸ Az Alapjogi Charta 6. cikke, valamint a Bíróság C-293/12. és C-594/12. sz. egyesített ügyekben hozott 2014. április 8-i ítéletének 42. pontja.

¹⁹ Az Alapjogi Charta 52. cikkének (1) bekezdése; a Bíróság fent idézett 2014. április 8-i ítélete.

szabadsághoz és biztonsághoz való jog (a Charta 6. cikke), a magán- és a családi élet tiszteletben tartásához való jog (a Charta 7. cikke), a személyes adatok védelme (a Charta 8. cikke), a gondolat-, a lelkiismeret- és a vallásszabadság (a Charta 10. cikke), a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadsága (a Charta 11. cikke), a gyülekezés és az egyesülés szabadsága (a Charta 12. cikke), a tulajdonhoz való jog (a Charta 17. cikke), a menedékjog, valamint védelem a kitoloncolással, a kiutasítással és a kiadatással szemben (a Charta 18. és 19. cikke), a megkülönböztetés általános tilalma, beleértve a faj, szín, etnikai vagy társadalmi származás, genetikai tulajdonság, nyelv, vallás vagy meggyőződés, politikai vagy más vélemény alapján történő megkülönböztetést (a Charta 21. cikke), a gyermekek jogai (a Charta 24. cikke), a mozgás és a tartózkodás szabadsága (a Charta 45. cikke), a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jog (a Charta 47. cikke), az ártatlanság védelme és a védelemhez való jog (a Charta 48. cikke), a bűncselekmények és büntetések törvényességének és arányosságának elvei (a Charta 49. cikke), valamint a kétszeres eljárás alá vonás és a kétszeres büntetés tilalma (*non bis in idem*, a Charta 50. cikke).

A bűncselekmények és büntetések törvényessége és arányossága elvének, az ártatlanság védelmének és a védelemhez való jognak az Unió és tagállamai által az ezen irányelvben előírtak szerinti terrorista bűncselekmények és terrorista bűncselekményekhez kapcsolódó tevékenységek bűncselekménnyé nyilvánításával, valamint a büntetőjogi és nem büntetőjogi szankciók meghatározásával kapcsolatban elfogadott valamennyi intézkedésre vonatkoznia kell, amelyeknek mentesnek kell lenniük az önkényesség bármely formájától. Az intézkedéseknek továbbá összhangban kell lenniük a megkülönböztetés általános tilalmával, beleértve a faj, szín, etnikai vagy társadalmi származás, genetikai tulajdonság, nyelv, vallás vagy meggyőződés, politikai vagy más vélemény alapján történő megkülönböztetést, és mentesnek kell lenniük a diszkriminatív vagy rasszista bánásmód bármely formájától, bármely csoport vagy közösség megbélyegzésének elkerülése érdekében is.

Az alapvető jogok általában vett tiszteletben tartása és az arányosság elvének betartása abban jelenik meg, hogy a bűncselekményi tényállások hatálya a biztonságra nézve különös veszélyt jelentő cselekmények hatékony bűnüldözésének lehetővé tételéhez szükséges mértékre korlátozódik. Ezt a preambulumbekkezdések is tükrözik (lásd például a (19) és a (20) preambulumbekkezdést).

Konkrétabban, a terrorizmus céljából külföldre való utazás új bűncselekményi tényállása korlátozhatja a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogot, amelyet az Európai Unió működéséről szóló szerződés 21. cikkének (1) bekezdése és a 2004/38/EK irányelv szavatol. A 2004/38/EK irányelv megengedi a szabad mozgáshoz való jog korlátozását közpolitikai vagy közbiztonsági okokból, beleértve a bűnmegelőzést is.

Az ezen irányelv által meghatározott bűncselekményekkel gyanúsított személyek adatait a személyes adatok védelmére vonatkozó alapvető joggal és a hatályos alkalmazandó jogszabályokkal összhangban kell kezelni. Az irányelvjavaslat nem vonja maga után e rendszer módosítását, és ezért a magánélethez való jogra és a személyes adatok védelmére nincs hatással.

Ez a javaslat nem sérti az EUMSZ 72. cikkével összhangban a közrend fenntartásával, illetve a belső biztonság megőrzésével kapcsolatos tagállami hatásköröket, amivel kapcsolatban a tagállami hatóságokra nézve továbbra is kötelezőek emberi jogi kötelezettségeik, mivel azok nemzeti jogszabályaikból és alkotmányaikból, valamint a rájuk nézve kötelező nemzetközi

megállapodásokból, különösen az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményből erednek, amelynek valamennyi tagállam részes fele.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

E javaslatnak nincsenek az Uniót érintő közvetlen költségvetési vonzatai.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Az irányelv végrehajtását a Bizottság a tagállamok által az annak érdekében meghozott intézkedésekről szolgáltatott információk alapján fogja nyomon követni, hogy hatályba léptessék az irányelvnek való megfeleléshez szükséges törvényeket, rendeleteket és igazgatási rendelkezéseket.

A Bizottság az ezen irányelv végrehajtására vonatkozó határidőt követő két évvel jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben értékeli, hogy a tagállamok milyen mértékben tették meg az irányelvnek való megfeleléshez szükséges intézkedéseket.

A Bizottság az ezen irányelv végrehajtására vonatkozó határidőt követő négy évvel jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben értékeli az irányelv hatását és hozzáadott értékét, és szükség esetén az értékelést megfelelő javaslatok kísérik. Ennek érdekében a Bizottság konzultációkat folytat a tagállamokkal és az érdekelttel, mégpedig az Europollal, az Eurojusttal és az Európai Unió Alapjogi Ügynökségével. A Bizottság figyelembe veszi a tagállamok által a 2005/671/IB tanácsi határozat értelmében benyújtott információkat is.

- **Magyarázó dokumentumok**

A Bizottság nem tart szükségesnek a nemzeti jogba való átültetésről szóló magyarázó dokumentumokat.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

I. cím: Tárgy és fogalommeghatározások

1. cikk: Tárgy – Ez a rendelkezés meghatározza az irányelvtervezet célját és hatályát, különösen megállapítja a terrorista bűncselekményekre, a terrorista csoportokhoz kapcsolódó bűncselekményekre és a terrorista tevékenységekhez kapcsolódó bűncselekményekre vonatkozó minimumszabályokat, valamint a terrorizmus áldozatainak védelmére és az áldozatoknak nyújtott segítségre vonatkozó egyedi intézkedéseket.

2. cikk: Fogalommeghatározások – Ez a rendelkezés tartalmazza az uniós vívmányokkal összhangban a „pénzeszközök”²⁰ (a terrorizmusfinanszírozás bűncselekményével kapcsolatban vö. 11. cikk), a „jogi személyek” (a jogi személyek felelősségének megállapítására vonatkozó kötelezettséggel kapcsolatban vö. 19. cikk) és a „terrorista csoport” (a terrorista csoporthoz kapcsolódó bűncselekményekkel kapcsolatban vö. 4. cikk,

²⁰ Megegyezik a terrorizmus leküzdése érdekében egyes személyekkel és szervezetekkel szemben hozott különleges korlátozó intézkedésekről szóló, 2001. december 27-i 2580/2001/EK tanácsi rendelet (HL L 344., 2001.12.28., 70. o.) 1. cikkével.

megegyezik a korábban a 2002/475/IB kerethatározat 2. cikkének (1) bekezdésében foglalt fogalommeghatározással) fogalommeghatározását.

II. cím: Terrorista bűncselekmények és terrorista csoporthoz kapcsolódó bűncselekmények

3. cikk: Terrorista bűncselekmények – Ez a rendelkezés meghatározza, hogy mely bűncselekmények tekintendők terrorista bűncselekménynek a tagállamokban. Ezt a rendelkezést már tartalmazta a 2002/475/IB kerethatározat 1. cikke, és a rendelkezés azóta nem változott. E kulcsfontosságú rendelkezés fő célja, hogy minden tagállamban közelítse a terrorista bűncselekmények fogalmának meghatározását azáltal, hogy bevezeti bizonyos cselekmények terrorista bűncselekményként való egyedi és egységes minősítését. A terrorcselekmények olyan súlyos bűncselekmények, amelyek az elkövető motivációja miatt válnak terrorista bűncselekménnyé. A terrorista bűncselekmény fogalma így két elemből áll: egy objektív elemé, mivel a nemzeti jogra való hivatkozással meghatározott súlyos bűncselekmények felsorolására utal, és egy szubjektív elemé, mivel e cselekményeket akkor kell terrorista bűncselekménynek tekinteni, ha azokat sajátos szándékkal követik el.

4. cikk: Terrorista csoporthoz kapcsolódó bűncselekmények – Ez a rendelkezés előírja a tagállamok számára, hogy nyilvánítsák bűncselekménnyé a terrorista csoport irányítását vagy a terrorista csoport tevékenységeiben annak tudatában való részvételt, hogy az hozzájárul a terrorista csoport bűncselekményeihez. Ez a rendelkezés annak biztosítására irányul, hogy a terrorista csoport irányítása és a terrorista csoport tevékenységeiben való részvétel önálló bűncselekménynek minősülnek és terrorista bűncselekményként kezelendők. Ezt a rendelkezést már tartalmazta a 2002/475/IB kerethatározat 2. cikke, amelyet a 2008. évi módosítás nem érintett. A hatályos jogi keret nemzetközi kötelezettségekhez (különösen a Kiegészítő jegyzőkönyv 2. cikkéhez) való hozzáigazítása nem teszi szükségessé e cikk módosítását. A Kiegészítő jegyzőkönyv magyarázó jelentése egyértelművé teszi, hogy a terrorista csoport fogalmát a Feleknek kell meghatározniuk.

III. cím – Terrorista tevékenységekhez kapcsolódó bűncselekmények

Az e cím alatt meghatározott bűncselekmények rendkívül súlyos jellegűek, mivel potenciálisan terrorista bűncselekmények elkövetéséhez vezetnek, és lehetővé teszik a terroristák és a terrorista csoportok számára, hogy folytassák és előrehaladottabb fázisba jutassák büntetendő cselekményeiket. Míg e bűncselekményi tényállások – a 15. cikkben foglaltak szerint – nem teszik szükségessé egy terrorista bűncselekmény elkövetését, tartalmaznak objektív elemet – mégpedig egyértelműen meghatározzák a magatartást és a körülményeket – és szubjektív elemet is, vagyis az elkövető vagy potenciális elkövető szándékát vagy tudatát arra vonatkozóan, hogy magatartása terrorista bűncselekmény elkövetéséhez vagy ahhoz való hozzájáruláshoz vezethet. Ezen elemeket a tagállam nemzeti jogával összhangban, független bíróságnak vizsgálatra benyújtott bizonyítékok révén kell bizonyítani a tagállam saját alkalmazandó büntetőeljárásainak, valamint a gyanúsítottak vagy vádlottak büntetőeljárás során gyakorolható eljárási jogaira vonatkozó uniós vívmányoknak megfelelően, továbbá az Alapjogi Chartában rögzített, tisztességes eljáráshoz való alapjog, az ártatlanság vélelme és a védelemhez való jog maradéktalan tiszteletben tartásával.

5. cikk: Terrorista bűncselekmény elkövetésére való nyilvános izgatás – Ezt a bűncselekményi tényállást a 2008/919/IB kerethatározat vezette be (új bűncselekményi tényállásként a 3. cikk (1) bekezdésének a) pontjában) az Európa Tanács terrorizmus megelőzéséről szóló egyezménye 5. cikkének végrehajtása érdekében.

E rendelkezés értelmében büntetendő cselekménynek tekintendő például az öngyilkos merénylet dicsőítése, az erőszakos dzsihádhhoz való csatlakozásra való ösztönzés, a nem hívők megölésére való közvetlen felhívás, a terrorizmus igazolása, valamint üzeneteknek vagy brutális kivégzések képeinek abból a célból való terjesztése, hogy a terrorizmus ügye nyilvánosságot kapjon vagy a terroristák bizonyítsák hatalmukat, amennyiben az ilyen magatartás ténylegesen megteremti annak veszélyét, hogy terrorcselekményeket követnek el, és feltéve, hogy az üzeneteket terrorista tevékenységek támogatásának céljából terjesztik (nem szükségszerűen egy adott terrorszervezet üzeneteit). Az ilyen üzenetek és képek a terrorizmus áldozatainak, köztük családjaiknak becsmérlését is tartalmazhatják. A rendelkezések további célja annak biztosítása volt, hogy büntetendővé tegyék a terrorista bűncselekmények elkövetésére ösztönző üzeneteknek vagy terrorizmussal kapcsolatos szakismeret nyújtásának az interneten keresztüli terjesztését. 6. cikk: *Terroristák toborzása* – Ezt a bűncselekményi tényállást a 2008/919/IB kerethatározat vezette be (új bűncselekményi tényállásként a 3. cikk (1) bekezdésének b) pontjában) az Európa Tanács terrorizmus megelőzéséről szóló egyezménye 6. cikkének végrehajtása érdekében. Az Egyezményhez fűzött magyarázó feljegyzés egyértelműsíti, hogy az e rendelkezés szerinti büntetés „szükségessé teszi, hogy a toborzó szándéka arra irányuljon, hogy az általa toborzott személy vagy személyek terrorista bűncselekményt kövessenek el vagy hozzájáruljanak terrorista bűncselekmény elkövetéséhez, vagy ebből a célból társasághoz vagy csoporthoz csatlakozzanak, ugyanakkor nem lényeges”, hogy a felhívás címzettjei ténylegesen részt vesznek-e a terrorista bűncselekmény elkövetésében, vagy ebből a célból csatlakoznak-e társasághoz vagy csoporthoz. E rendelkezés célja, hogy megfelelő büntető igazságszolgáltatási eszközöket biztosítson az egyének vagy toborzóhálózatok kiterjedt toborzótevékenységeinek megfékezésére.

7. cikk: *Terrorista kiképzés nyújtása* – Ezt a bűncselekményi tényállást a 2008/919/IB kerethatározat vezette be (új bűncselekményi tényállásként a 3. cikk (1) bekezdésének c) pontjában) az Európa Tanács terrorizmus megelőzéséről szóló egyezménye 7. cikkének végrehajtása érdekében. A beillesztés célja az volt, hogy megakadályozzák a képzésre vagy támadások megtervezésére vonatkozó oktatás nyújtását és (online) kézikönyvek terjesztését, konkrétan a terrorista eszközökre és módszerekre vonatkozó információk (interneten keresztül) terjesztését, és így a „virtuális kiképzőtábor”-ként való működést. Jóllehet az internet használatára különös hangsúlyt fektettek, a terroristák kiképzésének hatálya nem korlátozódik az internetalapú oktatás nyújtására, hanem a hagyományosabb kiképzést is magában foglalja.

Az Európa Tanács terrorizmus megelőzéséről szóló egyezményének Kiegészítő jegyzőkönyvét végrehajtó új bűncselekményi tényállások – A Kiegészítő jegyzőkönyv végrehajtása érdekében bevezetésre kerül a terrorista kiképzésben való részvétel, a terrorizmus céljából külföldre utazás, valamint a terrorizmus céljából külföldre utazás szervezése vagy egyéb módon történő elősegítése bűncselekményi tényállása. Az alábbi magyarázatok közül néhány a Kiegészítő jegyzőkönyvhöz fűzött magyarázó jelentésen alapul.

8. cikk: *Kiképzésben való részvétel* – A javaslat nem csupán a terrorizmus céljából kiképzés nyújtását (amelyet a 2008/919/IB kerethatározat már magában foglalt), hanem az ilyen kiképzésben való részvételt is szabályozza, amely lehetővé teszi a kiképzésben részt vevő számára, hogy terrorcselekményeket kövessen el vagy hozzájáruljon azok elkövetéséhez.

Ez a rendelkezés végrehajtja a Kiegészítő jegyzőkönyv 3. cikkét. A rendelkezés további eszközöket bocsát a bűnüldöző és vádhatóságok számára a potenciális elkövetők – beleértve azokat is, akik végül egyedül követik el a cselekményt – által jelentett veszélyek kezelésére

azáltal, hogy lehetőséget kínál a potenciálisan terrorcselekmények elkövetéséhez vezető kiképzési tevékenységek felderítésére és büntetőeljárás indítására. A terrorista kiképzésben való részvételre sor kerülhet személyesen, például terroristaszervezet vagy csoport által működtetett kiképzőtáborban való részvétel révén, vagy különböző elektronikus médiumokon, például az interneten keresztül. A terrorista kiképzésben való részvétel bűncselekményének elkövetéséhez azonban nem elegendő csupán olyan információkat tartalmazó honlapok felkeresése vagy olyan kommunikációban való részvétel, amely felhasználható terrorista kiképzésre. Az elkövetőnek általában aktívan részt kell vennie a kiképzésben. A tagállamok azonban dönthetnek úgy, hogy belső jogukban bűncselekménnyé nyilvánítják az „önképzés” formáit.

Továbbá a terrorista kiképzésben való részvétel célja a 3. cikkben meghatározottak szerinti terrorcselekmény elkövetése vagy az ahhoz való hozzájárulás kell hogy legyen, és az elkövető szándékának ki kell terjednie a fentiek elkövetésére. A máskülönb jogszerű tevékenységekben – mint például egyetemi vegyészképzésben, pilótaképzésben vagy állami katonai kiképzésben – való részvétel is tekinthető a terrorista kiképzésben való részvétel bűncselekményi tényállása jogellenes megvalósításának, amennyiben bizonyítható, hogy a kiképzésben részt vevő személy rendelkezik az így megszerzett képzés terrorcselekmény elkövetésére való felhasználására irányuló bűnelkövetési szándékkal.

9. cikk: Terrorizmus céljából külföldre utazás – Ez a bűncselekményi tényállás elsősorban a külföldi terrorista harcosok jelenségét célozza azáltal, hogy bűncselekménnyé nyilvánítja a terrorizmus céljából más országba utazást. A 9. cikk a Kiegészítő jegyzőkönyv 4. cikkének végrehajtására szolgál.

A rendelkezés célja, hogy a más országba utazás cselekedetének bűncselekménnyé nyilvánítására kötelezze a tagállamokat, amennyiben bizonyítható, hogy az ilyen utazás szándékolt célja a 3. cikkben meghatározottak szerinti terrorista bűncselekmény elkövetése, az ahhoz való hozzájárulás vagy az abban való részvétel, vagy a 7. és a 8. cikkben meghatározottak szerinti terrorista kiképzés nyújtása vagy terrorista kiképzésben való részvétel. A Kiegészítő jegyzőkönyvben foglalt követelményeken túl a rendelkezés a 4. cikkben meghatározottak szerinti terrorista csoport tevékenységeiben való részvétel céljából történő utazást is magában foglalja. Az említett célból való utazás bűncselekménnyé nyilvánítása a külföldi terrorista harcosok által jelentett veszély kezelése érdekében is fontos, és a nyomozók és ügyészek rendelkezésére bocsátja a külföldi terrorista harcosok által követett különböző célok és tevékenységek hatékony felderítéséhez szükséges eszközöket.

A rendelkezés a harmadik országokba és az uniós tagállamokba való utazást egyaránt szabályozza, az elkövető állampolgársága vagy tartózkodási helye szerinti országokat is beleértve. A célországba való utazás történhet közvetlenül vagy más, útba eső államokon való áthaladással.

Az irányelv szerinti, terrorizmus céljából külföldre utazás cselekményének bűncselekménnyé nyilvánítására vonatkozó rendelkezések valamennyi, egy másik országba utazó egyént érinthetnek majd. A külföldi terrorista harcosok által jelentett veszély súlyossága határozott választ igényel, amelynek ugyanakkor teljes mértékben összeegyeztethetőnek kell lennie az alapvető jogokkal és szabadságokkal, valamint a jogállamiság elvével. A 9. cikk kizárólag a rendkívül különleges körülmények között és az utazás célját illetően meghatározott szándékkal való külföldre utazás cselekményének bűncselekménnyé nyilvánítására vonatkozik.

10. cikk: Terrorizmus céljából külföldre utazás szervezése vagy egyéb módon történő elősegítése – Ez a rendelkezés a Kiegészítő jegyzőkönyv 6. cikkét hajtja végre, és arra kötelezi a tagállamokat, hogy nyilvánítsák bűncselekménnyé a terrorizmus céljából való utazást lehetővé tévő olyan magatartást, mint például az ilyen utazás szervezése vagy elősegítése. A „szervezés” az utazás olyan gyakorlati vonatkozásaihoz kapcsolódó különböző magatartásokat fedi le, mint például jegyvásárlás és útvonaltervek készítése. Az „elősegítés” alatt bármilyen egyéb, a „szervezés” alá nem tartozó olyan magatartást kell érteni, amely az utazót segíti úticélja elérésében. Ennek egyik példaként említhető az utazó jogellenes határátkelésének segítése. A szándékos cselekedeten felül az elkövetőnek tudnia kell, hogy a segítségnyújtást terrorizmus céljából veszik igénybe.

11. cikk: Terrorizmusfinanszírozás – Ez a rendelkezés arra kötelezi a tagállamokat, hogy nyilvánítsák bűncselekménnyé az olyan pénzeszközök nyújtását, amelyeket terrorista bűncselekmények, valamint terrorista csoportokhoz vagy terrorista tevékenységekhez kapcsolódó bűncselekmények elkövetésére használnak fel. A fogalom meghatározás összhangban áll a terrorizmusfinanszírozásnak az (EU) 2015/849 irányelvben foglalt fogalom meghatározásával, amely a 2008/919/IB kerethatározattal módosított 2002/475/IB kerethatározat 1–4. cikkében meghatározott valamennyi bűncselekmény finanszírozását szabályozza. A pénzeszközök fogalmának meghatározását az irányelvjavaslat 2. cikke tartalmazza.

Ezenfelül a terrorizmus céljából külföldre utazás finanszírozása (a 2002/475/IB kerethatározatban korábban nem szereplő bűncselekményi tényállás) végrehajtja a Kiegészítő jegyzőkönyv 5. cikkét, valamint az 5. sz. FATF-ajánlást (amint azt az 5. sz. ajánláshoz fűzött értelmezés legutóbb elfogadott módosítása egyértelművé tette). A 15. cikk szerint nem szükséges, hogy a bűncselekményi tényállást ténylegesen megvalósítsák, vagy hogy megállapítsák egy adott terrorista bűncselekménnyel vagy terrorista tevékenységekhez kapcsolódó bűncselekménnyel való kapcsolatot. A 11. cikk a 15. cikkel együtt végrehajtja a fent említett FATF-ajánlást, amely előírja, hogy a terrorizmusfinanszírozást akkor is bűncselekménnyé kell nyilvánítani, ha nincs kapcsolat meghatározott terrorcselekménnyel vagy terrorcselekményekkel.

A pénzeszközök érkehetnek egyetlen forrásból, például az utazó számára természetes vagy jogi személy által nyújtott kölcsön vagy ajándék formájában, vagy többféle forrásból, egy vagy több természetes vagy jogi személy által szervezett valamilyen fajta gyűjtés révén.

12–14. cikk: Minősített lopás, zsarolás és csalás terrorista bűncselekmény elkövetése céljából – A terrorista tevékenységgel összefüggő bűncselekmények utolsó csoportja (vö. 12–14. cikk) a 3. cikkben, illetve a 4. cikk b) pontjában felsorolt bűncselekmények egyikének elkövetése céljából való minősített lopásra, zsarolásra és csalásra vonatkozik. E bűncselekményi tényállások már szerepeltek a 2002/475/IB kerethatározat 3. cikkében. A tagállamoknak meg kell hozniuk a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy terrorista tevékenységgel összefüggő bűncselekménnyé nyilvánítsák az egyes terrorista bűncselekmények elkövetése céljából végzett, e bűncselekmények elkövetésére irányuló előkészítő cselekményeket, függetlenül attól, hogy magát a terrorista bűncselekményt elkövették-e, például robbanóanyagot loptak, aminek végső célja terrorcselekmény elkövetése volt, de a tervezett terrortámadást végül nem hajtották végre.

IV. cím: A terrorista bűncselekményekkel, a terrorista csoporthoz kapcsolódó bűncselekményekkel és a terrorista tevékenységekhez kapcsolódó bűncselekményekkel kapcsolatos általános rendelkezések

15. cikk: Terrorista bűncselekményekkel való kapcsolat – Ez a horizontális alkalmazású rendelkezés egyértelművé teszi, hogy a terrorista csoporthoz vagy terrorista tevékenységekhez kapcsolódó bűncselekmények tekintetében (a 16. cikkben meghatározott bűncselekményeket is beleértve) nem szükséges a terrorista bűncselekmény tényleges elkövetése, amint azt a 2008/919/IB kerethatározattal módosított 2002/475/IB kerethatározat 3. cikkének (3) bekezdése már kikötötte. Például a terrorista csoport tevékenységeiben való részvétel bűncselekménnyé nyilvánításához nem szükséges terrorcselekmények múltbeli vagy jelenlegi elkövetése. Továbbá nem szükséges meghatározott terrorista bűncselekménnyel vagy – amennyiben a bűncselekmények a 9–11. cikket érintik – terrorista tevékenységekhez kapcsolódó meghatározott bűncselekménnyel való kapcsolat megállapítása. Például a terroristák toborzásának bűncselekménnyé nyilvánításához nem szükséges, hogy a személyt meghatározott terrorista bűncselekmény elkövetésére hívják fel, vagy hogy a terrorizmus céljából kiképzést nyújtó személy meghatározott terrorista bűncselekmény elkövetésére vonatkozó oktatást nyújtson egy személynek. Hasonlóképpen, a terrorizmusfinanszírozás bűncselekménnyé nyilvánításához elegendő annak ismerete, hogy a pénzeszközöket általában véve a terrorista tevékenységek támogatásának céljából használják fel, és nem kell, hogy kapcsolat legyen például egy már eltervezett konkrét külföldi utazással.

16. cikk: Bűnsegély, felbujtás, kísérlet – Ez a rendelkezés a fent említett bűncselekményekre alkalmazandó, és arra kötelezi a tagállamokat, hogy nyilvánítsák bűncselekménnyé a fent említett számos bűncselekményhez nyújtott bűnsegélyt, az azokra való felbujtást, valamint azok kísérletét.

A terrorista bűncselekményhez nyújtott bűnsegély és az arra való felbujtás tevékenységek széles körét ölelheti fel a terrortámadás végrehajtásához nyújtott pénzügyi források biztosításától támogató szolgáltatások vagy anyagok, például közlekedési eszközök, fegyverek, robbanóanyagok vagy menedék nyújtásáig.

A 2008/919/IB kerethatározattal módosított 2002/475/IB kerethatározat 4. cikkében jelenleg foglalt követelményeken felül a Bizottság javasolja a kiképzésben való részvétellel kapcsolatban nyújtott bűnsegély bűncselekménnyé nyilvánítását is. Jóllehet a Kiegészítő jegyzőkönyv ezt nem teszi kötelezővé, az ilyen tevékenységek bűncselekménnyé nyilvánítása összhangban áll az egyéb előkészítő tevékenységekhez nyújtott bűnsegély bűncselekménnyé nyilvánításával. Nem kevésbé elítélendő ugyanis egy személy abban való támogatása, hogy oktatást kapjon (például azáltal, hogy idegen nyelvű, terrorizmussal kapcsolatos tartalmat fordítanak le a tartalom, valamint az ilyen oktatás szándékolt felhasználásának teljes tudatában), mint hasonló (fordítási) támogatás biztosítása kiképzést nyújtó személy számára.

A Bizottság javasolja a felbujtás bűncselekménnyé nyilvánításának kiterjesztését valamennyire bűncselekményi tényállásra. A közvetlen elkövetők általi cselekedetek mögött gyakran valóban a felbujtó áll. A 2002/475/IB kerethatározat értelmében már korábban bűncselekménnyé nyilvánítottakon felül a jelenlegi javaslat bűncselekménnyé nyilvánítja a III. címben foglalt, terrorista tevékenységekhez kapcsolódó bűncselekményekre való felbujtást. Például így a 16. cikk hatálya alá fog tartozni, ha egy személy egy másik személyt arra bujt fel, hogy tevőlegesen toborozzon másokat vagy terrorizmus céljából külföldre utazzon.

A 2002/475/IB kerethatározathoz képest további kötelezettséget jelent a tagállamok számára a terrorizmus céljából külföldre utazás kísérletének bűncselekménnyé nyilvánítása, a Kiegészítő jegyzőkönyv 4. cikkének (3) bekezdésével összhangban. Ezenfelül további kötelezettséget jelent a terrorizmusfinanszírozás kísérlete, valamint a terrorizmusfinanszírozáshoz nyújtott bűnsegély bűncselekménnyé nyilvánítása, az FATF 5. sz. ajánlásával és a terrorizmusfinanszírozásnak az (EU) 2015/48 irányelvben szereplő fogalom meghatározásával összhangban. A Bizottság javasolja a kiképzés nyújtása, valamint a terroristák toborozása kísérletének bűncselekménnyé nyilvánítását is. Ez figyelembe veszi az Európa Tanács terrorizmus megelőzéséről szóló Egyezménye 9. cikke (2) bekezdésének követelményeit, valamint azt, hogy a legtöbb tagállamban – a 2014. évi végrehajtási jelentés tanúsága szerint – már bűncselekménnyé nyilvánították e bűncselekmények kísérletét.

17. cikk: Természetes személyekkel szemben alkalmazható szankciók – Ez a rendelkezés, amely a 2002/475/IB kerethatározat 5. cikkében már szerepel, valamennyi bűncselekményre alkalmazandó, és arra kötelezi a tagállamokat, hogy hatékony, arányos és visszatartó erejű büntetőjogi szankciókat alkalmazzon, amelyek kiadatást eredményezhetnek. A második bekezdés hangsúlyozza, hogy a terrorista bűncselekmény súlyosabb szankcióval büntetendő, mint amely a terrorista szándék nélkül elkövetett hasonló bűncselekményre a nemzeti jog alapján kiszabható. Néhány bűncselekmény esetében minimális értéket határoznak meg a kiszabható büntetés felső határára.

A Bizottság e rendelkezés változatlanul hagyását javasolja. Különösen az Európa Tanács terrorizmus megelőzéséről szóló Egyezményének 11. cikke, amely – a Kiegészítő jegyzőkönyv 9. cikkével összhangban – ennek megfelelően alkalmazandó, nem igényel semmilyen módosítást.

18. cikk: Enyhítő körülmények – Ez a rendelkezés már szerepelt a 2002/475/IB kerethatározat 6. cikkében (amely „különleges körülmények”-re utal), a nemzetközi szervezett bűnözés elleni küzdelemben az igazságszolgáltatási eljárás során együttműködő egyénekről szóló, 1996. december 20-i tanácsi állásfoglalás nyomán. A rendelkezés lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy figyelembe vegyenek bizonyos enyhítő körülményeket, amelyek csökkenthetik a terroristákra kiszabott büntetést. A Bizottság e rendelkezés lényegének változatlanul hagyását javasolja.

19. cikk: Jogi személyek felelőssége – E rendelkezés az összes fent említett bűncselekményre vonatkozik, amelyek esetében a tagállamok kötelesek biztosítani a jogi személyek felelősségének megállapítását, ami ugyanakkor nem helyettesítheti a természetes személyek felelősségét. A rendelkezés összhangban áll az Európa Tanács terrorizmus megelőzéséről szóló Egyezményének 10. cikkével, amely – a Kiegészítő jegyzőkönyv 9. cikkével összhangban – ennek megfelelően alkalmazandó.

Ez a rendelkezés a 2002/475/IB kerethatározat 7. cikkéből származik, és az egyéb uniós jogi eszközök egységes megfogalmazását követi, amely szerint a tagállamok kötelesek biztosítani, hogy a jogi személyek felelősségre vonhatók legyenek az 1–4. cikkben említett bűncselekményekért, amelyeket olyan személy követett el a jogi személy javára, aki a jogi személyen belül vezető tisztséget tölt be. Nem kötelező, hogy az ilyen felelősség kizárólag büntetőjogi felelősség legyen.

20. cikk: Minimális szankciótípusok jogi személyek esetében – Ez a rendelkezés, amely már szerepel a 2002/475/IB kerethatározat 8. cikkében, a jogi személyek szankcionálására

vonatkozik. A Bizottság e rendelkezés változatlanul hagyását javasolja. Különösen az Európa Tanács terrorizmus megelőzéséről szóló Egyezményének 10. cikke, amely – a Kiegészítő jegyzőkönyv 9. cikkével összhangban – ennek megfelelően alkalmazandó, nem igényel semmilyen módosítást.

21. cikk: Joghatóság és büntetőeljárás alá vonás – Ez a rendelkezés, amely már szerepel a 2002/475/IB kerethatározat 9. cikkében és amely a fent említett valamennyi bűncselekményre vonatkozik, előírja, hogy az igazságügyi hatóságok rendelkezzenek olyan hatáskörökkel, amelyek lehetővé teszik számukra, hogy nyomozást kezdenek, büntetőeljárásokat folytassanak és ítéletet hozzanak az ezen irányelvben meghatározott bűncselekményekkel kapcsolatban.

A kiindulópont a 9. cikk (1) bekezdésének a) pontjában foglalt territorialitás elve, amelynek alapján minden tagállamnak meg kell állapítania joghatóságát az egészben vagy részben a területén elkövetett terrorista bűncselekmények felett. A 9. cikk (1) bekezdésének b) pontja és a 9. cikk (4) bekezdése ezen elv kiterjesztésének tekinthető. Ezenfelül a tagállamoknak területen kívüli joghatóságot kell megállapítaniuk az 1–4. cikkben említett bűncselekmények felett, amennyiben az elkövető az állampolgára vagy a lakosa, vagy a bűncselekményt a területén székhellyel rendelkező jogi személy javára, vagy az adott tagállam intézményei vagy lakossága ellen, illetve az Európai Unió valamely intézménye vagy olyan szerve ellen követték el, amelyet az Európai Közösséget létrehozó szerződés vagy az Európai Unióról szóló szerződés alapján hoztak létre, és amelynek az adott tagállamban van a székhelye. A 9. cikk (3) bekezdése megállapítja az „aut dedere aut iudicare” elv alkalmazásához szükséges joghatóságot, amely arra kötelezi a tagállamokat, hogy azokban az esetekben is le tudjanak folytatni terrorista bűncselekményekkel kapcsolatos büntetőeljárást, amikor megtagadják a gyanúsított vagy elítélt személy kiadatását. Végül a kiterjesztett joghatóság bevezetése ugyancsak kötelezővé teszi a tagállamok között esetlegesen kialakuló pozitív összeütközés megoldását célzó feltételek bevezetését. A 9. cikk (2) bekezdése olyan tényezők felsorolását tartalmazza, amelyeket meghatározott sorrendben kell figyelembe venni ennek érdekében.

A 2002/475/IB kerethatározatban foglalt szabályokhoz képest a Bizottság javasolja, hogy állapítsanak meg joghatóságot az irányelvjavaslat 7. cikkében meghatározott terrorista kiképzés nyújtásának bűncselekményére vonatkozóan. Ez a különös rendelkezés annak biztosításához szükséges, hogy a bűncselekménnyel kapcsolatban ténylegesen le lehessen folytatni büntetőeljárást azon (jellemzően) harmadik országbeli állampolgárok tekintetében, akik terrorizmus céljából kiképzést nyújtanak. E különös rendelkezés hiányában a kiképzésben részt vevővel szemben (aki jellemzően uniós ország állampolgára/lakosa) lefolytatható büntetőeljárás a terrorista kiképzésben való részvétel újonnan bevezetett bűncselekményi tényállása alapján (az irányelvjavaslat 21. cikke (1) bekezdésének a) vagy c) pontja alapján), a kiképzővel szemben (aki jellemzően harmadik ország állampolgára/lakosa) viszont nem. Ez indokolatlan joghézagot teremtene. Ezért szükségesnek tűnik joghatóságot megállapítani állampolgárságtól függetlenül a terrorista kiképzést nyújtók által elkövetett bűncselekményekre vonatkozóan, tekintettel az ilyen magatartásnak az Unió területén gyakorolt lehetséges hatásaira, valamint a terrorista kiképzés nyújtása és a terrorista kiképzésben való részvétel közötti szoros anyagi kapcsolatra.

V. cím: A terrorizmus áldozatainak védelmére, támogatására és jogaira vonatkozó rendelkezések

Amint azt az irányelvjavaslat (16) preambulumbekkezdése egyértelművé teszi, az e címben szereplő intézkedések a „terrorizmus áldozataira” vonatkoznak, az áldozatok jogairól szóló irányelvben foglalt fogalommeghatározással összhangban. E fogalommeghatározásnak az ezen irányelvbe való belefoglalása abban a vonatkozásban jelent hozzáadott értéket, hogy emlékeztet a terrorista bűncselekmény eredményeképpen elhunyt áldozatok családtagjainak státuszára és azt egyértelművé teszi. Mivel a terrorista bűncselekmények gyakran járnak halálos áldozatokkal, lényeges annak egyértelműsítése, hogy azon áldozatok családtagjai, akiknek halálát közvetlen az ilyen bűncselekmények okozták, és amely családtagok e személy halála miatt sérelmet szenvednek, a közvetlen áldozatokkal hasonlíthatók össze és ugyanazokat a jogokat élvezhetik. Az irányelvjavaslat azokra korlátozza a terrorizmus áldozatainak fogalmát, akik közvetlen sérelmet szenvedtek az irányelvjavaslat 3. cikkében felsorolt terrorista bűncselekmények folytán. Nem indokolt, hogy az ezen irányelv által szabályozott egyéb – különösen a terrorista csoporthoz vagy a terrorista tevékenységekhez kapcsolódó – bűncselekmények is a terrorizmus áldozatainak fogalommeghatározása alá tartozzanak, mivel az említett bűncselekmények inkább előkészítő jellegűek és nem eredményeznek közvetlen áldozatokat.

22. cikk: A terrorizmus áldozatainak védelme és támogatása –

Az első bekezdés már szerepelt a 2002/475/IB kerethatározat 10. cikkének (1) bekezdésében. Ez annak biztosítására kötelezi a tagállamokat, hogy az ezen irányelv hatálya alá tartozó bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozás megindítása vagy büntetőeljárás lefolytatása ne az áldozat feljelentésétől vagy magánvádjától függjön, legalábbis akkor, ha a cselekményt a szóban forgó tagállam területén követték el.

Az Európai Unió terrorizmussal kapcsolatos megközelítése különös jelentőséget tulajdonít az áldozatok védelmének és támogatásának. Figyelembe véve az áldozatok sajátos szükségleteit, a Bizottság azzal a céllal javasolja a tagállamok által e szükségletek kezelése érdekében meghozandó intézkedések egyértelművé tételét a (2) bekezdésben, hogy tovább pontosítsa a tagállamok arra vonatkozó, jelenleg a 2002/475/IB kerethatározat 10. cikkének (2) bekezdésben foglalt kötelezettségét, hogy szükség esetén minden lehetséges intézkedést meghozzanak a megfelelő támogatás biztosítása érdekében.

Az áldozatokról szóló irányelv a bűncselekmények valamennyi áldozatára alkalmazandó, az áldozatok bármilyen kategóriáinak kialakítása nélkül. Az áldozatokról szóló irányelv azonban elismeri, hogy egyes áldozatoknak olyan sajátos védelmi szükségletei vannak, amelyeket egyedileg kell értékelni, és hogy különös figyelmet kell szentelni azon áldozatoknak, akik jelentős sérelmet szenvedtek többek között a bűncselekmény súlyossága miatt. E tekintetben kellően figyelembe kell venni a terrorizmus áldozatait.

Az áldozatokról szóló irányelv nem pontosítja részletekbe menően a terrorizmus áldozatai sajátos szükségleteinek kezelési módját. A terrorizmus áldozatainak elsősorban megfelelő támogatásra és segítségnyújtásra van szükségük. Ezért döntő fontosságú, hogy a terrorizmus áldozatai jól szervezett és szakmai sürgősségi segítségnyújtást kapjanak rögtön a támadást követően és mindaddig, amíg szükséges. A terrorizmus túlélő áldozatai az ilyen azonnali segítségnyújtást „életmentőnek” tartják. Továbbá, mivel a terrorizmus áldozatai valószínűleg poszttraumás stressz-zavar és egyéb, a trauma okozta sérülés miatt szenvednek, rendkívül

fontos, hogy pszichoszociális támogatást nyújtsanak számukra mindaddig, ameddig szükséges minden egyedi esetben. A javasolt rendelkezés képzett áldozatsegítő szolgáltatokat ír elő.

A nagy médiafigyelmet kiváltó terrortámadásokat követő helyzetekben egy másik fontos elem az információhoz való hozzájutás, ugyanakkor tiszteletben kell tartani a bűnügyi nyomozások bizalmasságát. Az áldozatokat gyakran összezavarják az egymásnak ellentmondó és hiányos információk. A javasolt rendelkezés ezért azt is kötelezővé teszi, hogy az áldozatok számára tegyék hozzáférhetővé a jogaikkal és a rendelkezésre álló segítségnyújtással és támogatással kapcsolatos információkat, valamint nyújtsanak tájékoztatást az áldozatokról.

A javasolt rendelkezésnek nem az a célja, hogy módosítsa az áldozatok jogaira vonatkozóan már meglévő uniós rendelkezéseket, hanem hogy oly módon minősítse azokat, ami a legjobban megfelel a terrorizmus áldozatai sajátos szükségleteinek.

23. cikk: A terrorizmus egy másik tagállamban tartózkodási hellyel rendelkező áldozatainak jogai – A terrortámadások célja, hogy emberek nagy csoportjának okozzanak sérüléseket, és az áldozatok gyakran nem abból az országból származnak, illetve nem abban az országban rendelkeznek tartózkodási hellyel, ahol a terrortámadás történt. A tagállamok ezért biztosítják, hogy illetékes hatóságaik meg tudják hozni az ilyen áldozatok nehézségeinek minimálisra csökkentéséhez szükséges megfelelő intézkedéseket, különösen az áldozatok jogaival kapcsolatos információkhoz való hozzáférés és az igénybe vehető kárenyhítési rendszerek tekintetében. A tagállamok ezenfelül biztosítják, hogy a terrorizmus áldozatai hosszú távú érzelmi és pszichológiai támogatáshoz és segítségnyújtáshoz a lakóhelyükön férjenek hozzá.

VI. cím: Záró rendelkezések

24. cikk: A terrorizmus elleni küzdelemről szóló 2002/475/IB kerethatározat felváltása – Ez a rendelkezés a 2008/919/IB kerethatározattal módosított 2002/475/IB kerethatározat felváltására vonatkozik.

25. cikk: Nemzeti jogba való átültetés – Mivel sürgősen végre kell hajtani a javasolt további bűncselekményi tényállásokat, rövid átültetési határidőt kell megadni. A 12 hónapos átültetési határidőt azon feltételezés alapján állapították meg, hogy a tárgyalásokat gyorsan lefolytatják.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE**a terrorizmus elleni küzdelemről, valamint a terrorizmus elleni küzdelemről szóló
2002/475/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 83. cikke (1) bekezdésére és 82. cikke (2) bekezdésének c) pontjára,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) Az Európai Unió alapját az emberi méltóság, a szabadság, az egyenlőség és a szolidaritás egyetemes értékei, az emberi jogok és alapvető szabadságjogok tiszteletben tartása képezi. Az Unió a demokrácia és a jogállamiság – a tagállamok által közösen vallott – elvein alapul.
- (2) A terrorcselekmények jelentik az egyik legsúlyosabb megsértését az emberi méltóság, a szabadság, az egyenlőség és a szolidaritás, valamint a mindenkit megillető emberi jogok és alapvető szabadságok egyetemes értékeinek, amelyek az Európai Unió alapját képezik. A terrorizmus jelenti a demokrácia és a jogállamiság elleni egyik legsúlyosabb támadást is; ezek a tagállamok közös elvei, amelyeken az Európai Unió alapul.
- (3) A terrorizmus elleni küzdelem büntető igazságügyi válaszlépéseinek sarokköve a 2002/475/IB tanácsi kerethatározat²¹. A valamennyi tagállamra nézve közös jogi keret, és különösen a terrorista bűncselekmények harmonizált fogalommeghatározása a 2006/960/IB tanácsi kerethatározat²², a 2008/615/IB tanácsi határozat²³, a 2005/671/IB tanácsi határozat²⁴, a 603/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet,²⁵ a

²¹ A Tanács 2002. június 13-i kerethatározata a terrorizmus elleni küzdelemről (HL L 164., 2002.6.22., 3. o.).

²² A Tanács 2006. december 18-i 2006/960/IB kerethatározata az információknak és bűnüldözési operatív információknak az Európai Unió tagállamai bűnüldöző hatóságai közötti cseréjének egyszerűsítéséről (HL L 386., 2006.12.29., 89. o.).

²³ A Tanács 2008. június 23-i 2008/615/IB határozata a különösen a terrorizmus és a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelemre irányuló, határokon átnyúló együttműködés megerősítéséről (HL L 210., 2008.8.6., 1. o.).

²⁴ A Tanács 2005/671/IB határozata a terrorista bűncselekményekre vonatkozó információcseréről és együttműködésről (HL L 253., 2005.9.29., 22. o.).

²⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. június 26-i 603/2013/EU rendelete a harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló 604/2013/EU rendelet hatékony alkalmazása érdekében az ujjlenyomatok

2002/584/IB tanácsi kerethatározat²⁶ és a 2002/465/IB tanácsi kerethatározat²⁷ szerinti, az illetékes tagállami hatóságok közötti információcserére és együttműködésre vonatkozó referenciaértékként szolgál.

- (4) Az elmúlt években növekedett és gyors tempóban alakult át a terrorista veszély. A „külföldi terrorista harcos”-ként említett egyének terrorizmus céljából utaznak külföldre. A visszatérő külföldi terrorista harcosok fokozott biztonsági veszélyt jelentenek valamennyi uniós tagállam számára. Számos nemrégiben – többek között a 2015. november 13-án Párizsban – elkövetett támadáshoz vagy azok megszervezéséhez kapcsolódtak külföldi terrorista harcosok. Ezenfelül az Európai Unió és tagállamai olyan egyének által jelentett megnövekedett veszéllyel szembesülnek, akiket külföldön lévő terrorista csoportok ösztönöznek vagy utasítanak, de akik Európán belül maradnak.
- (5) Figyelembe véve a terrorista veszély alakulását, valamint az Unió és a tagállamok nemzetközi közjog szerinti jogi kötelezettségeit, valamennyi tagállamban tovább kell közelíteni a terrorista bűncselekmények – köztük a terrorista csoporthoz kapcsolódó bűncselekmények és a terrorista tevékenységekhez kapcsolódó bűncselekmények – fogalommeghatározását, hogy átfogóbban fedje le a különösen a külföldi terrorista harcosokhoz és a terrorizmusfinanszírozáshoz kapcsolódó magatartást. Az ilyen magatartásformáknak akkor is büntetendőnek kell lenniük, ha az interneten követik el, a közösségi médiát is beleértve.
- (6) A terrorista tevékenységekhez kapcsolódó bűncselekmények rendkívül súlyos jellegűek, mivel potenciálisan terrorista bűncselekmények elkövetéséhez vezetnek, és lehetővé teszik a terroristák és a terrorista csoportok számára, hogy folytassák és előrehaladottabb fázisba juttassák büntetendő cselekményeiket, ami indokoltá teszi az ilyen magatartás bűncselekménnyé nyilvánítását.
- (7) A terrorista bűncselekmény elkövetésére való nyilvános izgatáshoz kapcsolódó bűncselekmények magukban foglalják többek között a terrorizmus dicsőítését és igazolását, illetve az üzeneteknek vagy képeknek – köztük a terrorizmus áldozataihoz kapcsolódóaknak – abból a célból való terjesztését, hogy a terrorizmus ügye nyilvánosságot kapjon, vagy súlyosan megfélemlítsék a lakosságot, feltéve, hogy az ilyen magatartás megteremti annak veszélyét, hogy esetlegesen terrorcselekményeket követnek el.
- (8) Figyelembe véve a veszély súlyosságát és különösen annak szükségességét, hogy megakadályozzák a külföldi terrorista harcosok áramlását, bűncselekménnyé kell nyilvánítani a terrorizmus céljából külföldre utazást, amely nem csupán a terrorista bűncselekmények elkövetését és a terrorista kiképzés nyújtását vagy ilyenben való részvételt jelenti, hanem a terrorista csoport tevékenységeiben való részvételt is. Az ilyen utazást elősegítő mindenfajta cselekményt ugyancsak bűncselekménnyé kell nyilvánítani.

összehasonlítását szolgáló Eurodac létrehozásáról, továbbá a tagállamok bűnüldöző hatóságai és az Europol által az Eurodac-adatokkal való, bűnüldözési célú összehasonlítások kérelmezéséről, valamint a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagyméretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző ügynökség létrehozásáról szóló 1077/2011/EU rendelet módosításáról (HL L 180., 2013.6.29., 1. o.).

²⁶ A Tanács 2002. június 13-i 2002/584/IB kerethatározata az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról (HL L 190., 2002.7.18., 1. o.).

²⁷ A Tanács 2002. június 13-i 2002/465/IB kerethatározata a közös nyomozócsoportokról (HL L 162., 2002.6.20., 1. o.).

- (9) A terrorista kiképzésben való részvétel bűncselekménnyé nyilvánítása kiegészíti a terrorista kiképzés nyújtásának meglévő bűncselekményét, és kifejezetten azokkal a veszélyekkel foglalkozik, amelyek a terrorista bűncselekmények elkövetésére tevőlegesen készülöktől, köztük a végül magányos elkövetőktől származnak.
- (10) A terrorista bűncselekmények elkövetését elősegítő támogató struktúrák felszámolása érdekében büntetendővé kell tenni a tagállamokban a terrorizmusfinanszírozást, amelynek magában kell foglalnia a terrorcselekmény finanszírozását, a terrorista csoport finanszírozását, valamint a terrorista tevékenységekhez kapcsolódó egyéb bűncselekményeket, például a toborzást és kiképzést, illetve a terrorizmus céljából utazást. Ugyancsak büntetendővé kell tenni a terrorizmusfinanszírozáshoz nyújtott bűnsegélyt és az arra való felbujtást, valamint a terrorizmusfinanszírozás kísérletét.
- (11) Továbbá a terrorizmushoz nyújtott bűnsegélyként vagy terrorizmusfinanszírozásként büntetendővé kell tenni a tagállamokban a terrorizmusra irányuló anyagi támogatás olyan személyeken keresztül nyújtását, akik részt vesznek vagy közvetítőként járnak el szolgáltatások, eszközök és áruk kínálatában vagy szállításában, beleértve az Unióba való belépést vagy az onnan való kilépést magában foglaló kereskedelmi ügyleteket, amennyiben azokat annak tudatában teljesítik, hogy az ügyleteket vagy azok hasznát részben vagy egészben terrorizmus céljára kívánják felhasználni vagy terrorista csoportok javára teljesítik.
- (12) Büntetendővé kell tenni a terrorizmus céljából külföldre utazás kísérletét, valamint a terrorista kiképzés nyújtásának és a terroristák toborzásának kísérletét.
- (13) Az ezen irányelvben foglalt bűncselekményekre tekintettel a szándék fogalmának e bűncselekmények valamennyi tényállási elemére vonatkoznia kell. Egy cselekmény vagy mulasztás szándékos jellegére az objektív ténybeli körülményekből lehet következtetni.
- (14) Ezen túlmenően az ilyen bűncselekményeket elkövető vagy ezekért felelős természetes és jogi személyek vonatkozásában e bűncselekmények súlyosságának megfelelő büntetésekről kell rendelkezni.
- (15) Joghatósági szabályokat kell meghatározni annak biztosítására, hogy a terrorista bűncselekmények eredményesen legyenek üldözhetőek. Különösen szükségesnek tűnik joghatóságot megállapítani állampolgárságtól függetlenül a terrorista kiképzést nyújtók által elkövetett bűncselekményekre vonatkozóan, tekintettel az ilyen magatartásnak az Unió területén gyakorolt lehetséges hatásaira, valamint a terrorista kiképzés nyújtása és a terrorista kiképzésben való részvétel közötti szoros anyagi kapcsolatra.
- (16) A tagállamoknak különös védelmi, támogatási és segítségnyújtási intézkedéseket kell elfogadniuk a terrorizmus áldozatainak sajátos szükségleteire válaszul, tovább minősítve és mélyítve a 2012/29/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben²⁸ már szereplő jogokat. A terrorizmus áldozatai a 2012/29/EU irányelv 1. cikkében meghatározott személyek, a 3. cikkben említett terrorista bűncselekményekkel kapcsolatban. A tagállamok által meghozandó intézkedéseknek biztosítaniuk kell, hogy terrortámadás esetén a terrorizmus áldozatai érzelmi és pszichológiai

²⁸

Az Európai Parlament és a Tanács 2012. október 25-i 2012/29/EU irányelve a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról és a 2001/220/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (HL L 315., 2012.11.14., 37. o.).

támogatásban részesülnek, beleértve a traumakezelést és tanácsadást, valamint minden vonatkozó jogi, gyakorlati vagy pénzügyi információt és tanácsot.

- (17) A tagállamoknak együtt kell működniük annak biztosítása érdekében, hogy a terrorizmus valamennyi áldozata hozzáférjen az áldozatok jogaival, a rendelkezésre álló áldozatsegítő szolgáltatásokkal és az igénybe vehető kárenyhítési rendszerekkel kapcsolatos információkhoz. A tagállamoknak ezenfelül biztosítaniuk kell, hogy a terrorizmus áldozatai a tartózkodási helyük szerinti országban még akkor is hozzáférjenek hosszú távú áldozatsegítő szolgáltatásokhoz és segítségnyújtáshoz, ha a terrorista bűncselekmény egy másik uniós országban történt.
- (18) Mivel ezen irányelv céljait a tagállamok egyoldalúan nem tudják megfelelően megvalósítani, és ezért azok az európai szintű harmonizált szabályok iránti szükséglet miatt uniós szinten jobban megvalósíthatók, az Unió a szubszidiaritás elvével összhangban intézkedéseket fogadhat el az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglaltak szerint. Az említett 5. cikkben foglalt arányossági elvvel összhangban ez az irányelv nem lépi túl a kitűzött célok megvalósításához szükséges mértéket.
- (19) Ez az irányelv tiszteletben tartja az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkében elismert elveket, tiszteletben tartja az alapvető jogokat és szabadságokat, és figyelembe veszi a különösen az Európai Unió Alapjogi Chartája által elismert elveket, mindenekelőtt az Alapjogi Charta II., III., V. és VI. fejezetében foglaltakat, amelyek magukban foglalják többek között a szabadsághoz és biztonsághoz való jogot, a véleménynyilvánítás és az információ szabadságát, az egyesülési szabadságot és a gondolat-, lelkiismereti és vallásszabadságot, a megkülönböztetés általános tilalmát, különösen a faj, szín, etnikai vagy társadalmi származás, genetikai tulajdonság, nyelv, vallás vagy meggyőződés, politikai vagy más vélemény alapján történő megkülönböztetést, továbbá a magán- és a családi élet tiszteletben tartásához való jogot, a személyes adatok védelméhez való jogot, a bűncselekmények és büntetések törvényességének és arányosságának elveit, amelyek kiterjednek a büntetőjog pontosságára, egyértelműségére és előreláthatóságára vonatkozó követelményre is, az ártatlanság vélelmét, valamint a mozgásszabadságot, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 21. cikkének (2) bekezdésében és a 2004/38/EK irányelvben foglaltaknak megfelelően. Ezen irányelvet az említett jogokkal és alapelvekkel összhangban kell végrehajtani.
- (20) A bűncselekménnyé nyilvánítás ezen irányelv szerinti végrehajtásának arányosnak kell lennie a bűncselekmény természetével és körülményeivel, tekintettel az elérni kívánt törvényes célokra és azok demokratikus társadalomban való szükségességére, valamint ki kell zárnia az önkényesség és a diszkrimináció bármely formáját.
- (21) Az irányelvnek fel kell váltania a 2002/475/IB kerethatározatot²⁹ azon tagállamok vonatkozásában, amelyekre nézve ez az irányelv kötelező.
- (22) [Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló (21.) jegyzőkönyv 3. cikkével összhangban az Egyesült Királyság és Írország

²⁹

A terrorizmus elleni küzdelemről szóló 2002/475/IB kerethatározat módosításáról szóló, 2008. november 28-i 2008/919/IB tanácsi kerethatározattal (HL L 330., 2008.12.9., 21. o.) módosítva.

bejelentette, hogy részt kíván venni ennek az irányelvnek az elfogadásában és alkalmazásában.

ÉS/VAGY

- (23) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló (21.) jegyzőkönyv 1. és 2. cikkével összhangban, és e jegyzőkönyv 4. cikkének sérelme nélkül, ezek a tagállamok nem vesznek részt ezen irányelv elfogadásában, az rájuk nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.]
- (24) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló (22.) jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek az irányelvnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó. A 2002/475/IB kerethatározat továbbra is kötelező és alkalmazandó Dániára,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. CÍM: TÁRGY ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1. cikk

Tárgy

Ez az irányelv minimumszabályokat állapít meg a terrorista bűncselekmények, a terrorista csoportokhoz kapcsolódó bűncselekmények és a terrorista tevékenységekhez kapcsolódó bűncselekmények terén a bűncselekmények fogalommeghatározását és szankcióit érintően, valamint egyedi intézkedéseket határoz meg a terrorizmus áldozatainak védelmére és az áldozatoknak való segítségnyújtásra vonatkozóan.

2. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

- a) „pénzeszközök”: bármilyen materiális vagy immateriális, ingó vagy ingatlan, bármilyen módon szerzett eszközök és bármilyen – akár elektronikus, akár digitális – formában lévő olyan jogi dokumentumok vagy okiratok, amelyek az ezen eszközökre vonatkozó jogcímet vagy érdekeltséget bizonyítják, többek között, de nem kizárólag, bankhitelek, utazási csekkek, bankcsekkek, átutalási megbízások, részvények, értékpapírok, kötvények, váltók, hitellevelek;
- b) „jogi személy”: minden, az alkalmazandó jog értelmében jogi személyiséggel rendelkező jogalany, kivéve az államokat és a közhatalmi jogosítványokat gyakorló közjogi testületeket, valamint a közjogi nemzetközi szervezeteket;
- c) „terrorista csoport”: kettőnél több személyből álló, hosszabb idő alatt létrehozott, szervezett csoport, amely terrorista bűncselekmények elkövetése érdekében összehangoltan működik;
- d) „szervezett csoport”: olyan csoport, amelyet nem egy bűncselekmény azonnali elkövetésére hoztak létre alkalomszerű jelleggel, és amelyben a tagoknak nincs szükségképpen formálisan meghatározott szerepe, illetve nem szükséges a tagság folyamatossága vagy a fejlett struktúra.

II. cím:

TERRORISTA BŰNCSELEKMÉNYEK ÉS TERRORISTA CSOPORTHOZ KAPCSOLÓDÓ BŰNCSELEKMÉNYEK

3. cikk

Terrorista bűncselekmények

- (1) Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy terrorista bűncselekményként határozza meg a (2) bekezdésben említett, a nemzeti jogban bűncselekményként meghatározott azon szándékos cselekményeket, amelyek jellegük vagy összefüggéseik folytán komolyan károsíthatnak egy államot vagy nemzetközi szervezetet, ha azokat az alábbi egy vagy több célból követik el:
- a) a lakosság komoly megfélemlítése;
 - b) egy kormány vagy nemzetközi szervezet jogellenes kényszerítése arra, hogy az valamilyen cselekményt tegyen vagy attól tartózkodjon;
 - c) egy ország vagy nemzetközi szervezet alapvető politikai, alkotmányos, gazdasági vagy társadalmi struktúráinak súlyos destabilizálása vagy megsemmisítése.
- (2) Az (1) bekezdésben említett szándékos cselekmények az alábbiak:
- a) személy élete elleni támadás, amely halált okozhat;
 - b) személy testi épsége elleni támadás;
 - c) emberrablás vagy túszejtés;
 - d) kormányzati létesítmény vagy közintézmény, közlekedési rendszer, infrastrukturális létesítmény – beleértve az informatikai rendszert is –, a kontinentális talapzaton rögzített építmény, illetve közterület vagy magántulajdon olyan súlyos megrongálása, amely emberi életet veszélyeztethet vagy jelentős gazdasági veszteséget idézhet elő;
 - e) légi jármű, vízi jármű vagy más tömegközlekedési, illetve áruszállító eszköz hatalomba kerítése;
 - f) lőfegyver, robbanóanyag, illetve nukleáris, biológiai vagy vegyi fegyver előállítása, birtoklása, megszerzése, szállítása, rendelkezésre bocsátása vagy felhasználása, valamint biológiai és vegyi fegyverekkel kapcsolatos kutatás és fejlesztés;
 - g) veszélyes anyag kiengedése, vagy tűzvész, árvíz vagy robbanás előidézése, amely emberi életet veszélyeztet;
 - h) a víz- vagy áramellátásnak, illetve más létfontosságú természeti erőforrás ellátásának a megzavarása vagy megszakítása, amely emberi életet veszélyeztet;
 - i) az a)–h) pontban felsorolt cselekmények elkövetésével való fenyegetés.

4. cikk

Terrorista csoporthoz kapcsolódó bűncselekmények

Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy szándékos elkövetés esetén bűncselekményként büntetendőek legyenek az alábbi cselekmények:

- a) terrorista csoport irányítása;
- b) részvétel terrorista csoport tevékenységében, beleértve információk vagy anyagi források szolgáltatását vagy a terrorista csoport tevékenységeinek bármilyen módon történő finanszírozását is, annak tudatában, hogy ez a részvétel hozzájárul a terrorista csoport büntetendő cselekményeihez.

III. CÍM: TERRORISTA TEVÉKENYSÉGEKHEZ KAPCSOLÓDÓ BŰNCSELEKMÉNYEK

5. cikk

Terrorista bűncselekmény elkövetésére való nyilvános izgatás

A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy szándékos elkövetés esetén bűncselekményként büntetendő legyen valamely üzenet terjesztése, vagy egyéb módon a nyilvánosság számára hozzáférhetővé tétele, azzal a szándékkal, hogy a 3. cikk (2) bekezdésének a)–h) pontjában felsorolt bűncselekmények egyikének elkövetésére uszítson, ha ez a magatartás – akár a terrorista bűncselekmény közvetlen támogatásával, akár anélkül – annak veszélyével jár, hogy egy vagy több ilyen bűncselekményt követhetnek el.

6. cikk

Terroristák toborzása

A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy szándékos elkövetés esetén bűncselekményként büntetendő legyen más személyeknek a 3. cikk (2) bekezdésének a)–h) pontjában vagy a 4. cikkben felsorolt bűncselekmények egyikének elkövetésére való felhívása.

7. cikk

Terroristák kiképzése

A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy szándékos elkövetés esetén bűncselekményként büntetendő legyen a robbanóanyagok, lőfegyverek vagy más fegyverek, mérgező vagy veszélyes anyagok készítésére vagy használatára, vagy más különleges módszerek vagy technikák alkalmazására vonatkozó oktatás nyújtása a 3. cikk (2) bekezdésének a)–h) pontjában felsorolt bűncselekmények egyikének elkövetése vagy ahhoz való hozzájárulás céljából, tudatában annak, hogy az átadott szakismeretet e célokra kívánják felhasználni.

8. cikk

Terrorista kiképzésben való részvétel

A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy szándékos elkövetés esetén bűncselekményként büntetendő legyen a robbanóanyagok, lőfegyverek vagy más fegyverek, mérgező vagy veszélyes anyagok készítésére vagy használatára, vagy más különleges módszerek vagy technikák alkalmazására vonatkozóan más személy által nyújtott oktatásban való részvétel a 3. cikk (2) bekezdésének a)–h) pontjában felsorolt bűncselekmények egyikének elkövetése vagy ahhoz való hozzájárulás céljából.

9. cikk

Terrorizmus céljából külföldre utazás

A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy szándékos elkövetés esetén bűncselekményként büntetendő legyen a 3. cikkben említett terrorista bűncselekmény elkövetése vagy ahhoz való hozzájárulás céljából, a 4. cikkben említett, terrorista csoport tevékenységében való részvétel céljából, vagy a 7. és 8. cikkben említett, terroristák kiképzése vagy terrorista kiképzésben való részvétel céljából más országba történő utazás.

10. cikk

Terrorizmus céljából külföldre utazás szervezése vagy egyéb módon történő elősegítése

A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy szándékos elkövetés esetén bűncselekményként büntetendő legyen bármely szervezési vagy elősegítési cselekmény, amely segítséget nyújt valamely személynek ahhoz, hogy a 9. cikkben említettek szerint külföldre utazzon terrorizmus céljából, és amelyre annak tudatában kerül sor, hogy a segítség az említett célt szolgálja.

11. cikk

Terrorizmusfinanszírozás

A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy szándékos elkövetés esetén bűncselekményként büntetendő legyen a pénzeszközök nyújtása vagy gyűjtése bármely módon, közvetve vagy közvetlenül, azzal a szándékkal, illetve annak tudatában, hogy e pénzeszközöket részben vagy egészben a 3–10. és a 12–14. vagy a 16. cikkben említett bűncselekmények bármelyikének elkövetésére fordítják.

12. cikk

Minősített lopás terrorista bűncselekmény elkövetése céljából

A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy szándékos elkövetés esetén bűncselekményként büntetendő legyen a 3. cikkben felsorolt bűncselekmények egyikének elkövetése céljából történő minősített lopás.

13. cikk

Zsarolás terrorista bűncselekmény elkövetése céljából

A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy szándékos elkövetés esetén bűncselekményként büntetendő legyen a 3. cikkben felsorolt bűncselekmények egyikének elkövetése céljából történő zsarolás.

14. cikk

Hivatalos okmányok hamisítása terrorista bűncselekmény elkövetése céljából

A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy szándékos elkövetés esetén bűncselekményként büntetendő legyen a hivatalos okmányoknak a 3. cikk (2) bekezdésének a)–h) pontjában és a 4. cikk b) pontjában felsorolt bűncselekmények egyikének elkövetése céljából történő hamisítása.

**IV. CÍM: A TERRORISTA BŰNCSELEKMÉNYEKKEL, A TERRORISTA CSOPORTHOZ
KAPCSOLÓDÓ BŰNCSELEKMÉNYEKKEL ÉS A TERRORISTA TEVÉKENYSÉGEKHEZ
KAPCSOLÓDÓ BŰNCSELEKMÉNYEKKEL KAPCSOLATOS ÁLTALÁNOS
RENDELKEZÉSEK**

15. cikk

Terrorista bűncselekményekkel való kapcsolat

Ahhoz, hogy egy a 4. cikkben és a III. címben említett bűncselekmény büntetendő legyen, nem szükséges, hogy a terrorcselekményt ténylegesen elkövessék, és az sem szükséges, hogy kapcsolatot állapítsanak meg egy meghatározott terrorista bűncselekménnyel vagy – amennyiben a 9–11. cikket érinti – terrorista tevékenységekhez kapcsolódó meghatározott bűncselekményekkel.

16. cikk

Bűnsegély, felbujtás, kísérlet

- (1) Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 3–8. és a 11–14. cikkben említett bűncselekményekhez nyújtott bűnsegély büntetendő legyen.
- (2) Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 3–14. cikkben említett bűncselekményekre való felbujtás büntetendő legyen.
- (3) Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 3., a 6., a 7., a 9. és a 11–14. cikkben említett bűncselekmények elkövetésének kísérlete, a 3. cikk (2) bekezdésének f) pontjában előírt birtoklás és a 3. cikk (2) bekezdésének i) pontjában említett bűncselekmény kivételével, büntetendő legyen.

17. cikk

Természetes személyekkel szemben alkalmazható szankciók

- (1) Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 3–14. és a 16. cikkben említett bűncselekményeket olyan hatékony, arányos és visszatartó erejű büntetőjogi szankciókkal büntesse, amelyek kiadatást eredményezhetnek.
- (2) Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 3. cikkben említett terrorista bűncselekmények és a 16. cikkben említett bűncselekmények, amennyiben azok terrorista bűncselekményekhez kapcsolódnak, súlyosabb szabadságvesztéssel legyenek büntetendők, mint amelyek az ilyen bűncselekményekre a 3. cikk szerint szükséges különleges szándék hiányában a nemzeti jog alapján kiszabhatók, kivéve ha a kiszabható büntetések már a nemzeti jog szerinti legsúlyosabb büntetések.
- (3) Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 4. cikkben felsorolt bűncselekmények olyan szabadságvesztéssel legyenek büntetendők, amelynek felső határa a 4. cikk a) pontjában említett bűncselekmény esetében legalább tizenöt év, a 4. cikk b) pontjában felsorolt bűncselekmények esetében pedig legalább nyolc év. Amennyiben a 3. cikk (2) bekezdésének i) pontjában említett terrorista bűncselekményt a 4. cikk a) pontjában említettek szerinti terrorista csoportot irányító személy követi el, a szabadságvesztés felső határa legalább nyolc év.

18. cikk
Enyhítő körülmények

Minden tagállam megteheti a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 17. cikkben említett büntetések enyhíthetők legyenek, ha az elkövető:

- a) felhagy a terrorista tevékenységgel; és
- b) a közigazgatási vagy az igazságügyi hatóságoknak olyan információkat szolgáltat, amelyeket azok egyébként nem tudnának megszerezni, ezzel segítve őket az alábbiakban:
 - 1. a bűncselekmény következményeinek megakadályozása vagy enyhítése;
 - 2. a többi elkövető személyazonosságának megállapítása vagy azok bíróság elé állítása;
 - 3. bizonyíték megszerzése; vagy
 - 4. a 3–14. és a 16. cikkben említett további bűncselekmények elkövetésének megakadályozása.

19. cikk
Jogi személyek felelőssége

- (1) Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a jogi személyek felelősségre vonhatók legyenek a 3–14. és a 16. cikkben említett bármely bűncselekményért, amelyet akár saját nevében eljárva, akár a jogi személy valamely szervének tagjaként eljárva olyan személy követett el a jogi személy javára, aki a jogi személyen belül vezető tisztséget tölt be, amely a következők egyikén alapul:
 - (a) a jogi személy képviselőjének joga;
 - (b) a jogi személy nevében való döntéshozatal joga;
 - (c) a jogi személyen belüli ellenőrzés gyakorlásának joga.
- (2) A tagállamok továbbá megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a jogi személyek felelősségre vonhatók legyenek, amennyiben valamely, az (1) bekezdésben említett személy által gyakorolt felügyelet vagy ellenőrzés hiánya lehetővé tette, hogy az adott jogi személy javára egy neki alárendelt személy a 3–14. és a 16. cikkben említett valamely bűncselekményt elkövesse.
- (3) A jogi személyeknek az (1) és (2) bekezdés alapján fennálló felelőssége nem zárja ki a büntetőeljárást azon természetes személyek ellen, akik a 3–14. és a 16. cikkben említett bűncselekmények valamelyikét tettesként, felbujtóként vagy bűnszervezetként követik el.

20. cikk
Jogi személyekkel szemben alkalmazható szankciók

Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 19. cikk alapján felelősséggel tartozó jogi személy hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókkal legyen sújtható, beleértve a büntetőjogi vagy nem büntetőjogi jellegű pénzügyi szankciókat és egyéb szankciókat is, mint például:

- (a) kizárás az állami kedvezményekből és támogatásokból;

- (b) valamely üzleti tevékenység gyakorlásától való ideiglenes vagy végleges eltiltás;
- (c) bírósági felügyelet alá helyezés;
- (d) bíróság által elrendelt felszámolás;
- (e) a bűncselekmény elkövetésére használt létesítmények ideiglenes vagy végleges bezárása.

21. cikk

Joghatóság és büntetőeljárás

- (1) Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy megállapítsa a 3–14. és a 16. cikkben említett bűncselekményekre vonatkozó joghatóságát, amennyiben:
 - a) a bűncselekményt egészben vagy részben a területén követték el;
 - b) a bűncselekményt a zászlója alatt hajózó vízi jármű vagy a tagállamban lajstromozott repülőgép fedélzetén követték el;
 - c) az elkövető az állampolgára vagy a lakosa;
 - d) az elkövető a 7. cikkben említettek szerint terrorizmus céljából kiképzést nyújt állampolgárok vagy lakosok számára;
 - e) a bűncselekményt a területén letelepedett jogi személy javára követték el;
 - f) a bűncselekményt az adott tagállam intézményei vagy lakossága ellen, illetve az Európai Unió valamely intézménye, szerve, hivatala vagy ügynöksége ellen követték el, amelynek az adott tagállamban van a székhelye.

Minden tagállam kiterjesztheti joghatóságát, ha a bűncselekményt egy tagállam területén követték el.
- (2) Ha a bűncselekmény több tagállam joghatósága alá tartozik, és ugyanazon tények alapján az érintett államok bármelyike jogszerűen eljárhat, az érintett tagállamok együttműködnek annak eldöntésében, hogy melyikük folytassa le az eljárást az elkövetővel szemben annak érdekében, hogy az eljárást lehetőleg egyetlen tagállamban összpontosítsák. Ebből a célból a tagállamok igénybe vehetik az Eurojustot az igazságügyi hatóságaik közötti együttműködés elősegítése és fellépésük összehangolása érdekében. Az eljáró tagállam megállapítása a következő tényezők alábbi sorrendben történő figyelembevételével történik:
 - a) az a tagállam, amelynek területén a bűncselekményt elkövették;
 - b) az a tagállam, amelynek az elkövető állampolgára vagy lakosa;
 - c) az a tagállam, ahonnan az áldozatok származnak,
 - d) az a tagállam, amelynek területén az elkövetőt megtalálták.
- (3) Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 3–14. és a 16. cikkben említett bűncselekményekre nézve azokban az esetekben is megállapítsa joghatóságát, amikor megtagadja az ilyen bűncselekménnyel gyanúsított vagy ezért elítélt személy átadását vagy kiadatását egy másik tagállam vagy harmadik ország számára.

- (4) Minden tagállam biztosítja, hogy joghatósága kiterjedjen azokra az esetekre, amelyekben a 4. vagy a 16. cikkben említett bűncselekményeket egészben vagy részben a területén követték el, bárhol is legyen a terrorista csoport székhelye vagy az a hely, ahol a bűncselekményekkel kapcsolatos tevékenységét folytatja.
- (5) Ez a cikk nem zárja ki a tagállam nemzeti jogszabályainak megfelelő büntető joghatóság gyakorlását.

V. CÍM: A TERRORIZMUS ÁLDOZATAINAK VÉDELME, TÁMOGATÁSÁRA ÉS JOGAIRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

22. cikk

A terrorizmus áldozatainak védelme és segítése

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy az ezen irányelv hatálya alá tartozó bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozás megindítása vagy büntetőeljárás cselekmények foganatosítása ne a terrorizmus áldozatának feljelentésétől vagy magánvádjától függjön, legalábbis akkor, ha a cselekményt a tagállam területén követték el.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy áldozatsegítő szolgálatok működjenek a terrorizmus áldozatainak segítésére és támogatására. Az ilyen szolgálatok rendelkeznek az ahhoz szükséges kapacitással és szervezeti felépítéssel, hogy az áldozatok rögtön a támadást követően és mindaddig, amíg szükséges, segítséget és támogatást kapjanak, az egyes áldozatok sajátos szükségleteivel összhangban. A szolgálatok bizalmasak, díjmentesek és a terrorizmus valamennyi áldozata számára könnyen hozzáférhetők. A szolgálatok különösen a következőket nyújtják:
 - (a) érzelmi és pszichológiai támogatás, beleértve a traumakezelést és tanácsadást;
 - (a) tanácsadás és tájékoztatás minden érintett jogi, gyakorlati vagy pénzügyi kérdésre vonatkozóan.
- (3) Ez az irányelv a 2012/29/EU irányelvben foglalt intézkedéseken felül és azok sérelme nélkül alkalmazandó.

23. cikk

A terrorizmus más tagállamban tartózkodási hellyel rendelkező áldozatainak jogai

- (1) A tagállamok biztosítják az illetékes hatóságaik közötti együttműködést annak érdekében, hogy hozzáférést biztosítsanak az információkhoz a terrorizmus azon áldozatai számára, akik tartózkodási helye a terrorista bűncselekmény elkövetési helyétől eltérő tagállamban található. Az információhoz való hozzáférés magában foglalja különösen az áldozatok jogaival, a rendelkezésre álló áldozatsegítő szolgálatokkal és az igénybe vehető kárenyhítési rendszerekkel kapcsolatos információkat.
- (2) A tagállamok ezenfelül biztosítják, hogy a terrorizmus áldozatai a tartózkodási helyük szerinti országban még akkor is hozzáférjenek a 22. cikkben meghatározott hosszú távú áldozatsegítő szolgálatokhoz és segítségnyújtáshoz, ha a terrorista bűncselekmény egy másik tagállamban történt.

VI. CÍM: ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

24. cikk

A terrorizmus elleni küzdelemről szóló 2002/475/IB kerethatározat felváltása

Azon tagállamok vonatkozásában, amelyekre nézve ezen irányelv kötelező, ezen irányelv felváltja a 2002/475/IB kerethatározatot, az említett kerethatározat nemzeti jogba történő átültetésére vonatkozó határidővel kapcsolatos tagállami kötelezettségek sérelme nélkül.

Azon tagállamok tekintetében, amelyekre nézve ezen irányelv kötelező, a 2002/475/IB kerethatározatra való hivatkozásokat az ezen irányelvre való hivatkozásként kell értelmezni.

25. cikk

Nemzeti jogba való átültetés

- (1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb [az elfogadást követő 12 hónap]-ig megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottság számára.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

- (2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

26. cikk

Jelentéstétel

- (1) A Bizottság [az ezen irányelv végrehajtására vonatkozó határidőt követő 24 hónap]-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben értékeli, hogy a tagállamok milyen mértékben tették meg az irányelvnek való megfeleléshez szükséges intézkedéseket.
- (2) A Bizottság [az ezen irányelv végrehajtására vonatkozó határidőt követő 48 hónap]-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben értékeli az irányelv hatását és hozzáadott értékét a terrorizmus elleni küzdelemre nézve. A Bizottság figyelembe veszi a tagállamok által a 2005/671/IB tanácsi határozat értelmében benyújtott információkat.

27. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

28. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a Szerződéseknek megfelelően a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök